Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Általános Iskola
Deutsche Nationalitätenschule Werischwar

2085 Pilisvörösvár, Vásár tér 1.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2026

„Wenn auch die Welt im ganzen fortschreitet,
die Jugend muß doch immer wieder
von vorne anfangen."

Johann Wolfgang von Goethe

Tartalomjegyzék

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR ... 5
I. Bevezetés ... 6
1. Előszó ... 6
2. Önmeghatározásunk ... 8
3. Az iskola jogi státusza ... 9
4. Helyzetelemzés ... 10
5. Nemzetiségi program ... 13
6. Nationalitätenprogramm ... 14
II. Nevelési Program ... 17
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai ... 17
A. Pedagógiai alapelveink ... 17
B. Célok és feladatok ... 17
C. Pedagógiai eljárások ... 17
D. Kiemelt értékek ... 18
2. Fejlesztési feladatok ... 19
A. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok ... 19
B. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ... 20
C. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés megvalósítását szolgáló szervezeti formák és pedagógiai tevékenységek ... 21
3. A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntések folyamatában ... 23
4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység rendje ... 24
4.1. A különleges bánásmódot igénylő gyermekkel, tanulóval kapcsolatos pedagógiai tevékenységek ... 24
a.) A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program ... 24
b.) A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek ... 24
c.) A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek ... 25
d.) A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ... 26
e.) A szociális hátrányok enyhítését és az esélyegyenlőség biztosítását segítő tevékenységek ... 28
5. Teljeskörű egészségfejlesztési feladatok ... 30
A. Egészségfejlesztési program ... 30
B. Az iskolai környezeti nevelési program ... 31
6. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei ... 32
7. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai ... 34
8. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei ... 43
9. A pedagógiai programunk végrehajtásához szükséges nevelő és oktató munkánkat segítő eszközök és felszerelések ... 45
III. Helyi tanterv ... 46
1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyag és követelményei ... 46
2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei ... 47
3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei ... 48
4. Osztályozó- és javító vizsgák lebonyolítására vonatkozó helyi szabályok ... 49
5. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékelésének és minősítésének követelményei és formái ... 50
6. Az otthoni (délutáni foglalkozások keretében történő) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai ... 53
7. Az iskolai szóbeli és írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya ... 53
8. A tanulók fizikai állapotának mérése és módszerei ... 55
9. A nemzetiség anyanyelvi, történelmi, földrajzi, kulturális és népismereti tananyaga ... 55
10. A tantárgyak, oktatási programok tananyagai és követelményei ... 55

IV. EGYEBEK 57
Nyilatkozatok 58
Mellékletek 59

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A Pedagógiai programunk összeállítása során az alábbi jogszabályok iskolai gyakorlatba való átültetése volt az irányadó:

Törvények:

- A pedagógusok életpályájáról szóló 2023. évi LII. évi törvény (a továbbiakban Púétv.)
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény)
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Kormányrendeletek:

- A 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet – a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet
- A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

Miniszteri rendeletek, irányelvek:

- A nevelési-oktatási intézmények működéséről, a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- Irányelvek a nemzetiségi oktatáshoz (Oktatási Hivatal)
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók: a német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei

I. Bevezetés

1. Előszó

1924 szeptemberében egy lelkes vörösvári tanítónő, Kralovichné Kullmann Jolán polgári iskolát alapított a saját Táncsics utcai házában. Az iskolapadokban akkor mindössze 21 tanuló üldögélt tudásra szomjasan. Néhány év múlva az iskola „államosítást nyert," majd 1938-ban, új, tágas és korszerű épületbe költözött a Vásár térre. Az épületet dr. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter adta át a községnek.
Az iskola, a többszöri bővítés ellenére is egyre szűkebbé vált, de az egykori igazgatók, tanárok és tanítványok szellemisége, embersége, bölcsessége és tudásszomja – Móricz Zsigmond szavaival élve – „jellemformáló kohóvá" alakította ezt az intézményt. Az 1991 óta önálló Német Nemzetiségi Általános Iskola gyermekbarát, szeretetteljes légkörével, gazdag és eredményes pedagógiai munkájával méltó módon követője az elődök pedagógiai munkájának.

Pilisvörösvár lakossága Magyarország egyik legnagyobb német ajkú települése. Gazdag kulturális múltja, mélyben gyökerező német nemzetiségi hagyományai, a térségben hosszú évek óta betöltött szerepe és az intézményeiben több évtizede folyó német nyelvoktatás megkívánta a kétnyelvű német nemzetiségi oktatási forma beindítását.

2012 márciusában Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselőtestülete határozatot hozott arról, hogy a 2012-2013-as tanévtől a nyelvoktató német nemzetiségi oktatás mellett az intézményben a kétnyelvű oktatás is beindulhasson.

Az elmúlt évek társadalmi, gazdasági folyamatai alapvetően megváltoztatták a köznevelés iránti elvárásokat. Így a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Általános Iskola is a kor változó igényeihez igazítja pedagógiai programját, kialakult nevelési rendszerét. Úgy kell nyitottnak és változásokra reagálónak lennie, hogy az oktatás és a korszerű pedagógia érdekeit érvényesítse.

2017. szeptember 1. óta Pilisvörösvár Német Nemzetiségi Önkormányzata (továbbiakban: Fenntartó) fenntartásában működik az intézmény. Iskolánknak továbbra is olyan progresszív intézménynek kell maradnia, mely valamennyi partnerének, szereplőjének, gyermek, szülő, pedagógus, fenntartó, értékeire és érdekeire épül. Meggyőződésünk, hogy nevelőtestületünk programjával képes lesz hagyományaink, s értékeink megőrzésével az újat elfogadni.

Intézményünk nemzetiségi nyelvoktató és kétnyelvű iskolaként pedagógiai tevékenysége során kiemelt feladatának tekinti, hogy tanulóiban kialakítsa a nemzetiségi identitástudatot, erősítse a nyelvi és kulturális sokszínűség iránti nyitottságot, valamint elősegítse a reális nemzet- és kisebbségkép kialakulását. A nevelőtestület nyolcadik osztály végére a német nyelvet jól beszelő, a magyarországi német nemzetiség értékeivel azonosulni tudó, a világra nyitott, sokoldalú, harmonikus, jó neveltségi szinttel rendelkező személyiségeket szeretne belőlük formálni, akik iskolás éveik alatt olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal gazdagodnak, amelyek birtokában meg tudják majd találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fő törekvésünk a német nemzetiségi tudat minden összetevőjének ápolása (nyelv, kultúra, kisebbségpolitika, történelem stb.), a tanulók hozzásegítése a sikeres pályaválasztáshoz.

Intézményünk kétnyelvű nemzetiségi osztályában az oktatás nyelve 50 %-ban a német nyelv, amelybe nem csak német nemzetiségi származású tanulókat fogadun. A német népcsoport nyelvének elsajátításával, kultúrájának, történelmének, a nemzetiségi jogoknak és azok gyakorlásának megismertetésével, a hagyományőrzéssel hozzájárulunk a pozitív azonosságtudat kialakításához és erősítéséhez.

Az intézményünkben tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket érvényesítik. Alapértéknek tekintjük a másság iránti nyitottságot, a közösségen belüli türelmet, az emberi szabadság és korlátainak felismerését, és mindezek tudatos vállalását. Ápoljuk a magyarországi német nemzetiség és a magyar kultúra hagyományait, erősítjük a kölcsönös egymásrautaltságból fakadó összetartozás-tudatát. Céljaink elérésében fontos eszközök a nyitott oktatási formák, amelyek a tudás közvetítése mellett a tanulók jövője szempontjából elengedhetetlen kompetenciákat erősítik.

Hogy mit is jelent az identitástudat, azt Josef Kanter fogalmazta meg nagyon szépen:

„Wie eine Fackel brennt in dir ein Licht,
der Mutter Wiegenlied, oft klingt's dir zu:
Vergiss ja deine Muttersprache nicht
und tue deine Pflicht,
dann findest du die innerliche Ruh."

2. Önmeghatározásunk

Pedagógiai programunk **alapelve** a gyermekszereteten alapuló, a gyermeki jogokat tiszteletben tartó, gyermekközpontú pedagógia. Iskolánk a gyermeki életet élni engedő, önállóan is gondolkodó és cselekvő gyerekek iskolája. A tananyagot nemcsak megismertetjük a tanulókkal, hanem a tanulás örömére, s az egész életet átható állandó tanulni vágyásra neveljük őket.

- Német nemzetiségi nyelvoktató és kétnyelvű általános iskolaként nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományőrzésre, a nemzetiségi identitástudat kialakítására, használható nyelvtudás átadására.
- Biztos alapkészségek kialakításával, differenciált képzéssel segítjük elő tanítványaink eredményes továbbtanulását.
- Célunk, a közvetlen partnereinkkel, olyan szemléletbeli együttműködés, hogy a közvetlen partnereink érezzék, közösek a céljaink, és értékeink.
- Sokszínű tevékenységi kör biztosításával kívánjuk lehetővé tenni a különböző adottságok, képességek kibontakoztatását.
- Célunk, hogy pozitív jövőképpel, reális önismerettel és önbizalommal rendelkező, széles látókörű, döntésképes, egészséges életmódot folytató fiatalokat neveljünk.

Iskolánk olyan legyen, amely:

- A minőség elvét tudatosan vállalja.
- Szilárd alapismereteket, alapkészségeket ad.
- A tananyagot nemcsak megismerteti, hanem a tanulás örömére, s az egész életet átható állandó tanulni vágyásra nevel.
- Felvállalja, elismeri és gondozza a tehetségeket és a lemaradókat is.
- Emberközpontú, gyermekközpontú, demokratikus elveket vall és gyakorol, ahol a pedagógus egyénisége, szakmai felkészültsége értéknek számít.
- A gyermeki életet élni engedő, önállóan is gondolkodó és cselekvő gyerekek iskolája.
- Testileg, lelkileg egészséges életmódra nevel.
- A másság értékeit a mindenki számára kötelező normák elfogadásával elismeri.
- A szülőket a nevelés-oktatás folyamatában partnernek tekinti.
- A helyi társadalommal együtt kíván működni.

Rendezvényeink lehetőséget teremtenek arra, hogy a városban élő közösség is bekapcsolódjon iskolánk életébe. Így a Márton-napi felvonulásunkra, báljainkra, projektnapjainkra, különböző programjainkra szívesen várjuk tanítványaink családtagjait is. A helyi és a környékbeli intézményekkel, szervezetekkel, egyesületekkel igyekszünk jó kapcsolatot kialakítani.
Szoros a kapcsolatunk a Művészetek Házával, egyes iskolai rendezvényeinket ott tartjuk.

Jó kapcsolatot tartunk fenn a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatával, a Magyarországi Német Pedagógiai és Módszertani Központjával és a Fenntartóval is, hiszen közös célunk a nemzetiségi tudat formálása és az identitástudat erősítése

3. Az iskola jogi státusza

A szakmai alapdokumentum szerint:

- Az intézmény elnevezése: Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Általános Iskola
  Deutsche Nationalitätenschule Werischwar

- Székhelye: 2085 Pilisvörösvár, Vásár tér 1.

- Az intézmény típusa: német nemzetiségi nyelvet oktató és kétnyelvű általános iskola

- OM azonosítója: 032461

- Az intézmény felügyeleti szervei:
  Alapító: Pilisvörösvár Város Önkormányzatának jogelődje
  Ingatlan tulajdonosa: Pilisvörösvár Német Nemzetiségi Önkormányzata
  Fenntartó: Pilisvörösvár Német Nemzetiségi Önkormányzata
  Működtető: Pilisvörösvár Német Nemzetiségi Önkormányzata

- Alapító okirat száma, kelte:

Az Intézmény új Alapító Okiratát Pilisvörösvár Német Nemzetiségi Önkormányzata képviselőtestülete 2017.05.31-én adta ki, amelyet azóta többször módosított.

- Az intézmény jogállása: Önálló jogi személy, képviselője az igazgató.

- Az intézmény alap- és kiegészítő tevékenységét az Alapító Okirat határozza meg.

4. Helyzetelemzés

AZ ISKOLA KÉPZÉSI RENDJE

A megvalósítandó célok, feladatok (1-8. osztályig)

Az iskola pedagógiai munkájában a legfontosabb a nevelés, a tanítás-tanulás tevékenysége, melynek középpontjában a motiválás áll. A különböző tanulás-lélektani vizsgálatok azt bizonyítják, hogy a gyermekek tanulását elsősorban a pozitív megerősítés segíti elő, hiszen a sikerélmény kitartó tevékenységre ösztönöz. Az iskolának le kell mondania arról az illúzióról, hogy kész tudást adjon. Feladata, hogy szilárd alapokat teremtsen, tegye nyitottá, fogékonnyá a tanulókat az értékek befogadására. A köznevelési törvényt figyelembe véve a nevelési, tanítási-tanulási tevékenységünk céljait és feladatait nem évfolyamonként, hanem a gyermekkor és a serdülőkor sajátosságainak megfelelően határoztuk meg.

A köznevelési törvény 5. § (1) bek. szerint:

„ A köznevelési intézményekben folyó pedagógiai munka szakaszai a következők:
b) az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, amely – a fejlesztő nevelés-oktatás kivételével - az első évfolyamon kezdődik, a nyolcadik évfolyam végéig tart és két részre tagolódik:
ba) az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó
bb) az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.”

Az iskolakezdéskor igazodunk a gyermekek életkori sajátosságaira jellemző igényekhez. Az első osztályokban szeptemberben „beszoktatási” időszakot tartunk.

Az alsó tagozaton mindvégig nagy figyelmet szentelünk az anyanyelv, a matematikai tudás, a logikus gondolkodás, és a német nyelv megalapozására, ami a további tanulmányokhoz elengedhetetlen. Az alapvető ismeretek, az olvasási-, írási-, számolási- és kommunikációs készségek elsajátításának mértéke meghatározza a későbbi eredményességét.

A biztos ismeretek, készségek, képességek birtokában a tanulók képessé válnak az alkotó alkalmazásra, ezáltal én tudatuk, önértékelő képességük fejlődik. Az alkalmazóképes tudás birtokában pedig jobb lesz a munkához való viszonyuk, s fejlődik felelősségtudatuk.

A tanítás-tanulás alapvető funkciója az érdeklődés felkeltése, az egyéni tanulást megalapozó képességek kifejlesztése.

Felső tagozaton kiemelt feladatnak tartjuk a szaktárgyi nyelv és a szaktárgyak megtanulási technikáinak elsajátítását. A 8. évfolyamon felvételi előkészítőkkel is segítjük, felkészítjük a tanulókat a továbbtanulásra, pályaválasztásra.

A tanítás-tanulás folyamatában a tehetséget, az érdeklődést szeretnénk kibontakoztatni, a gyengébben haladó tanulókat felzárkóztatni.

A tantárgyi szerkezet kialakításánál a kerettantervi előírásokon túl az iskola oktatási céljait is figyelembe vettük. Ezért az alsó- és a felső tagozaton a német nyelv és irodalom órák száma a nemzetiségi iskolatípus előírásaihoz igazodva a nyelvoktató és a kétnyelvű osztályokban is heti 5 óra. Magyar nyelv és irodalomból, matematikából és német nyelvből felvételi előkészítőt szervezünk a 8. évfolyamos diákjainknak, hogy jobb esélyekkel induljanak a felvételiken.

Projektfoglalkozásokon – az elméleti jellegű oktatást kiegészítve – a tantárgyakhoz tartozó manuális tevékenységet végeznek a diákok (tablók, makettek, kiadványok készítése).

AZ ISKOLAI ÉLET- ÉS MUNKAREND

A tanítási év szorgalmi idejét a köznevelési törvény és évente a tanév rendje határozza meg. A tanítási idő óratervi órákból és tanórán kívüli szervezett foglalkozásokból áll. Az óratervi órákat a pedagógiai program és a „tagozatonként" érvényes óraterv szabályozza.
A tanórák beosztását:

- a tantárgyfelosztás,
- az órarend,
- a teremrend tartalmazza.

Az iskolai élet- és munkarend konkrét kérdéseit az Szervezeti és Működési Szabályzat (továbbiakban: SZMSZ) és a Házirend szabályozza.

A csoportbontások szervezésének elvei

A csoportbontások kialakításának szempontjai:
A csoportbontás kialakításakor figyelembe vesszük az intézmény tárgyi és személyi feltételeit, a pedagógusok óraszámait, valamint a finanszírozási szempontokat. A csoportbontás során törekszünk a különböző képességű gyerekek, valamint az osztálylétszámok arányos elosztására.
Jelenleg intézményünkben alsó tagozaton a német nyelv, német népismeret, környezet, vizuális kultúra, ének-zene, technika és tervezés, valamint évfolyamonként változó óraszámban magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyak működnek csoportbontásban. Felső tagozaton a német nyelv, német népismeret, történelem, természettudomány, digitális kultúra és angol tantárgyak működnek csoportbontásban.

Az egyéb foglalkozások szervezéseinek elvei:
Az egyéb foglalkozások (tanórán kívüli egyéni vagy csoportos pedagógiai tartalmú foglakozások) keretén belül biztosítjuk tanulóinknak a komplex nevelés megvalósulását, a tehetséggondozást, felzárkóztatást és különböző szabadidős tevékenységeket. Ide sorolhatók a napközi és a tanulószoba, a szakkörök, tehetséggondozó foglalkozások.

A gyógytestnevelés órákra az iskolaorvos évenkénti felülvizsgálat alapján utalja a tanulót. A gyógytestnevelés órák délutáni szakkör formájában vannak megszervezve, külön alsó és külön a felső tagozatos tanulóknak.
Az iskola a tanulók részére táborokat szervezhet.

A PEDAGÓGUSOK TOVÁBBKÉPZÉSE

Iskolánk pedagógusaitól alapvetően elvárt követelmény, hogy ismereteiket folyamatosan bővítsék és felújítsák.

Az iskolavezetés – a rendelkezésre álló anyagi kereteken belül – támogatja a pedagógusok tanfolyamokon és továbbképzéseken való részvételét, beleértve a kötelező, térítésmentes, valamint a szabadon választott képzéseket is, amelyek hozzájárulnak az

intézmény oktató-nevelő munkájának színvonal-emeléséhez, és elősegítik a pedagógusok életpályamodell szerinti magasabb minősítésének megszerzését

A pedagógusok továbbképzése az intézmény továbbképzési tervének megfelelően történik.

AZ ISKOLA SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

Az intézmény szervezeti rendszerének felépítését az SZMSZ tartalmazza.

AZ INTÉZMÉNYI HAGYOMÁNYOK ÁPOLÁSA, AZ ISKOLAI ÜNNEPSÉGEK RENDJE

Az iskola hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az iskola jó hírnevének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának feladata és kötelessége.

A rendezvényekkel, ünnepségekkel kapcsolatos teendőket, időpontokat és a felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervében határozza meg.

A hagyományápolás külsőségekben is megnyilvánul. Ennek megfelelően a tanulók az ünnepi megemlékezéseken a rendezvényekhez méltó, ünneplő ruházatban kötelesek megjelenni. A tanévnyitó és -záró rendezvényen elvárt viselet 1-6. évfolyamon az iskola által biztosított nemzetiségi ruha.

Az intézmény hagyományos kulturális és ünnepi rendezvényei a következők:

- Tanévnyitó ünnepély az első tanítási napon az első órában,
- Október 6., az aradi vértanúk napja,
- Október 23., az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója,
- Márton napi lampionos felvonulás (az alsó tagozatnak),
- Karácsonyi ünnepély, adventi műsorok,
- Március 15-e, az 1848-as forradalom és szabadságharc évfordulója,
- Bolondballagás a 8. évfolyam utolsó tanítási napján,
- Tanévzáró ünnepély és ballagás.

Kisebb megemlékezést (osztályszinten vagy iskolarádión keresztül) tartunk a következő jeles napokról:

- A magyarországi németek elhurcolásának emléknapja (január 19.),
- A magyar kultúra napja (január 22.),
- A kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak napja (február 25.),
- A holokauszt áldozatainak napja (április 16.),
- Nemzeti összetartozás napja (június 4.).

5. Nemzetiségi program

Pilisvörösvár a magyarországi németség egyik jelentős települése, ahol a nemzetiségi hagyományok és a német nyelv használata ma is meghatározó. Intézményünk ennek megfelelően kiemelt feladatának tekinti a német nemzetiségi nevelés-oktatás megvalósítását, amelyben valamennyi tanulónk részt vesz.

A nemzetiségi oktatás elsődleges célja a német nyelv magas szintű elsajátítása, valamint a nemzetiségi identitástudat kialakítása és erősítése. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy – a szakos ellátottság figyelembevételével – minél több tantárgy oktatása történjen német nyelven. Alsó tagozaton 2026. szeptember 1-től csak kétnyelvű német nemzetiségi oktatás folyik (évfolyamonként két osztályban), felső tagozaton szülői döntés és szaktanári javaslat alapján folytatják a kétnyelvű képzést a diákok 6. osztályig, a többi tanuló pedig nyelvoktató német nemzetiségi oktatásban vesz részt.

A NÉMET NYELV ELSAJÁTÍTÁSA ÉS HASZNÁLATA

A német nyelv tanulása és használata központi szerepet tölt be intézményünk pedagógiai munkájában. Az iskolai élet természetes része a kétnyelvűség: tanórákon, tanórán kívüli foglalkozásokon és rendezvényeken egyaránt ösztönözzük a német nyelv használatát.

Az intézmény belső terei – tantermek, folyosók – is tükrözik a nemzetiségi jelleget: a német nyelv és kultúra megjelenik a dekorációkban, kiállításokban és információs felületeken, ezzel is erősítve a tanulók nyelvi környezetét és identitását.

HAGYOMÁNYŐRZÉS

A nyelvoktatás szorosan összekapcsolódik a nemzetiségi kultúra közvetítésével. A tanulók megismerkednek a magyarországi németek történelmével, hagyományaival, szokásaival és irodalmával. A német népzene, néptánc és népismeret több tantárgyban és tanórán kívüli tevékenységekben is megjelenik.

Tanulóink rendelkeznek nemzetiségi viselettel, amelyet iskolai és városi rendezvényeken is viselnek, ezzel is erősítve a közösséghez tartozás élményét és a hagyományok ápolását.

Fontos szerepet kapnak a helyi adottságok: a település kulturális intézményei, rendezvényei, valamint a nemzetiségi hagyományokhoz kötődő helyszínek élményszerű tanulási lehetőséget biztosítanak. Iskolánk aktívan részt vesz a város nemzetiségi életében, és saját rendezvényein is hangsúlyt fektet a hagyományok ápolására.

AZ IDENTITÁSTUDAT ERŐSÍTÉSE

A nemzetiségi nevelés célja, hogy a tanulókban erősödjön a közösséghez tartozás érzése. Ebben fontos szerepet játszik a nyelvtudás, a kulturális ismeretek, valamint a családi háttér és az iskola közös nevelő munkája. Intézményünk törekszik arra, hogy példát mutasson a nemzetiségi értékek megélésében, és támogassa a tanulók identitásának fejlődését.

KÜLSŐ KAPCSOLATOK

Iskolánk kiterjedt szakmai és nemzetiségi kapcsolatrendszerrel rendelkezik. Együttműködünk hazai és nemzetközi szervezetekkel, partnerintézményekkel, amelyek hozzájárulnak a nyelvi készségek fejlesztéséhez és a kulturális tapasztalatok bővítéséhez. A pedagógusok számára rendszeres továbbképzési lehetőségeket biztosítanak szakmai szervezetek, míg tanulóink különböző programokon, versenyeken vehetnek részt.

FELKÉSZÍTÉS A TOVÁBBTANULÁSRA

Tanulóink nyelvi fejlődését folyamatosan nyomon követjük. A 8. évfolyam végén lehetőségük van a DSD I. nyelvvizsga megszerzésére. Több tanuló folytatja tanulmányait 6., ill. 8. osztály után német nemzetiségi középiskolában (elsősorban a pilisvörösvári Schiller Gimnáziumban).

A tanulók fejlődését támogatják a nemzetiségi táborok, projektek, valamint az iskolai és tanórán kívüli programok. Célunk, hogy a tanulók az általános iskola végére használható nyelvtudással és stabil nemzetiségi identitással rendelkezzenek.

FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

Intézményünk támogatja az innovatív pedagógiai törekvéseket és a pedagógusok szakmai megújulását. Ennek részeként alkalmazzuk a saját pedagógusaink által kidolgozott „Zeitlinie” projektet, amely a nemzetiségi történelmi és kulturális ismeretek időbeli elhelyezését segíti, és hozzájárul a tanulók szemléletformálásához.

Céljaink között szerepel az anyanyelvi pedagógus vagy gyakornok bevonása, valamint anyaországi kapcsolatok és tanulmányutak szervezése. Ezek megvalósítása elsősorban a rendelkezésre álló pályázati és egyéb forrásoktól függ.

6. Nationalitätenprogramm

Werischwar ist eine bedeutende Siedlung der Ungarndeutschen, wo die ungarndeutschen Traditionen und der Gebrauch der deutschen Sprache bis heute bestimmend sind. Dementsprechend betrachtet unsere Schule den Nationalitätenunterricht als eine ihrer wichtigsten Aufgaben, an der alle Schülerinnen und Schüler unserer Schule teilnehmen.

Das vorrangige Ziel des Nationalitätenunterrichts ist der Erwerb der deutschen Sprachkenntnisse auf hohem Niveau sowie die Entwicklung und Stärkung der ungarndeutschen Identität. In diesem Zusammenhang streben wir – unter Berücksichtigung der personellen Voraussetzungen – an, möglichst viele Fächer in deutscher Sprache zu unterrichten. Ab dem 1. September 2026 findet in der Unterstufe ausschließlich zweisprachiger Unterricht statt (pro Jahrgang in zwei Klassen). In der Oberstufe setzen die Schülerinnen und Schüler auf Grundlage der Entscheidung der Eltern sowie der Empfehlung der Fachlehrkräfte den zweisprachigen Unterricht bis zur 6. Klasse fort. Die anderen Lernenden nehmen am sprachunterrichtenden Programm teil.

ERWERB UND GEBRAUCH DER DEUTSCHEN SPRACHE

Das Erlernen und der Gebrauch der deutschen Sprache nehmen eine zentrale Rolle in der pädagogischen Arbeit unserer Schule ein. Die Zweisprachigkeit ist ein selbstverständlicher Bestandteil des schulischen Alltags: Sowohl im Unterricht als auch in außerunterrichtlichen Aktivitäten und bei Schulveranstaltungen fördern wir aktiv den Gebrauch der deutschen Sprache.

Auch die Innenräume der Schule – Klassenräume und Flure – widerspiegeln den ungarndeutschen Charakter: Die deutsche Sprache und die deutsche bzw. ungarndeutsche Kultur erscheinen in Dekorationen, Ausstellungen und an Informationsflächen und tragen so zur Stärkung der sprachlichen Umgebung und der Identität der Schülerinnen und Schüler bei.

TRADITIONSPFLEGE

Der Sprachunterricht ist eng mit der Vermittlung der ungarndeutschen Kultur verbunden. Die Schülerinnen und Schüler lernen die Geschichte, Traditionen, Bräuche und die Literatur der Ungarndeutschen kennen. Ungarndeutsche Volksmusik, Volkstanz und Volkskunde sind in mehreren Fächern sowie in außerschulischen Aktivitäten präsent.

Unsere Schülerinnen und Schüler verfügen über Trachten, die sie bei schulischen und örtlichen Veranstaltungen tragen und damit ihre Zugehörigkeit zur Gemeinschaft und die Pflege der Traditionen zum Ausdruck bringen.

Eine wichtige Rolle spielen auch die örtlichen Gegebenheiten: Die kulturellen Einrichtungen und Veranstaltungen der Stadt sowie Orte, die mit den ungarndeutschen Traditionen verbunden sind, bieten vielfältige Möglichkeiten für erfahrungsorientiertes Lernen. Unsere Schule nimmt aktiv am Nationalitätenleben der Stadt teil und legt auch bei eigenen Veranstaltungen großen Wert auf die Pflege der Traditionen.

STÄRKUNG DER IDENTITÄT

Ziel des Nationalitätenunterrichts ist es, das Zugehörigkeitsgefühl der Schülerinnen und Schüler zur Gemeinschaft zu stärken. Dabei spielen Sprachkenntnisse, kulturelles Wissen sowie die Zusammenarbeit zwischen Familie und Schule eine wichtige Rolle. Unsere Institution bemüht sich, ein Beispiel für das Erleben ungarndeutscher Werte zu geben und die Entwicklung der Identität der Jugendlichen zu unterstützen.

EXTERNE BEZIEHUNGEN

Unsere Schule verfügt über ein breit gefächertes Netzwerk an fachlichen und nationalitätenbezogenen Kontakten. Wir arbeiten mit in- und ausländischen Organisationen und Partnerinstitutionen zusammen, die zur Entwicklung der Sprachkompetenzen und zur Erweiterung kultureller Erfahrungen beitragen. Für die Lehrkräfte werden regelmäßig Fortbildungsmöglichkeiten angeboten, während unsere Schülerinnen und Schüler an verschiedenen Programmen und Wettbewerben teilnehmen können.

VORBEREITUNG AUF DIE MITTELSCHULE

Die sprachliche Entwicklung unserer Schülerinnen und Schüler wird kontinuierlich überprüft. Am Ende der 8. Klasse haben sie die Möglichkeit, die DSD I-Sprachprüfung abzulegen. Viele setzen ihre Ausbildung nach der 6. bzw. 8. Klasse an ungarndeutschen Mittelschulen fort (vor allem am Friedrich Schiller Gymnasium und Schülerwohnheim in Werischwar).

Die Entwicklung der Schülerinnen und Schüler wird durch Nationalitätencamps, Projekte sowie schulische und außerschulische Programme unterstützt. Unser Ziel ist es, dass die Lernenden am Ende der Grundschule über brauchbare Sprachkenntnisse und eine gefestigte ungarndeutsche Identität verfügen.

ENTWICKLUNGSRICHTUNGEN

Unsere Schule unterstützt innovative pädagogische Bestrebungen sowie die fachliche Weiterentwicklung der Lehrkräfte. In diesem Zusammenhang wenden wir auch das von unseren eigenen Lehrkräften entwickelte „Zeitlinie“-Projekt an, das die zeitliche Einordnung historischer und kultureller Inhalte der Ungarndeutschen unterstützt und zur Entwicklung des Identitätsbewusstseins beiträgt.

Zu unseren Zielen gehört zudem die Einbindung von muttersprachlichen Lehrkräften oder Praktikanten sowie die Organisation von Studienreisen und partnerschaftlichen Kontakten in deutsche Sprachgebiete. Die Umsetzung dieser Vorhaben hängt in erster Linie von den zur Verfügung stehenden Fördermitteln und Ressourcen ab.

II. Nevelési Program

Intézményünk Pedagógiai programja a köznevelési törvény, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012 (VI. 4.) Korm. rendelet (NAT) és a nemzetiségi nevelés-oktatás irányelveinek figyelembevételével készült.

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

- Világnézeti semlegesség
- A közösségi nevelés és az egyéni sajátosságok figyelembevételének elve
- A pozitívumokra támaszkodás elve
- A pedagógus vezető szerepének és a tanulók önállóságának együttes érvényesülésére való törekvés elve
- A tudatosság elve
- A tervszerűség elve

B. CÉLOK ÉS FELADATOK

- A test és a lélek harmonikus fejlesztése
- A szocializáció folyamatainak elősegítése
- Az alapműveltség továbbépítése
- A nemzeti és nemzetiségi identitástudat fejlesztése
- Európai identitásra való nevelés
- Helyes kommunikációs kultúra kialakítása
- A tájékozódás segédeszközeinek használata
- Nemzetiségi-, hon- és népismeret elsajátítása; a néphagyományok megismerésére és ápolására nevelés
- Társadalmi környezet megismerése
- Történet, helytörténet megismerése
- A tanulás megtanulásának fontossága
- Pályaorientáció

C. PEDAGÓGIAI ELJÁRÁSOK

Az oktató-nevelő munka során az aktuális didaktikai cél szerint választunk a következő pedagógiai eljárások közül:

- szóbeli ismeretközlés,
- szemléltetés,

- beszélgetés,
- gyakorlás és ismétlés,
- ellenőrzés és értékelés,
- megfigyelés és kísérlet,
- gyakorlati munka,
- szövegek (tankönyvek, könyvek, folyóiratok) tanulmányozása,
- a tanulók munkája programokkal, feladatlapokkal, munkafüzetekkel.

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:
- meggyőzés,
- példakép,
- bírálat,
- beszélgetés, tudatosítás,
- felvilágosítás.

A magatartásra ható módszerek:

motiváló módszerek
- ígéret,
- dicséret,
- elismerés,
- bíztatás.

kényszerítő módszerek
- felszólítás,
- követelés,
- utasítás,
- büntetés.

Az ismeretek, jártasságok és készségek elsajátítása közben kívánatos cél, hogy a nevelő munkáján alapuló, a nevelő és a tanulók közös munkáján alapuló ill. a tanulók önálló munkáján alapuló eljárások optimális arányát igyekezzünk megtalálni.

D. KIEMELT ÉRTÉKEK

1. Megalapozott biztos tudás
2. Nemzetiségi ismeretek elsajátítása, az iskola nemzetiségi jellegének erősítése
3. A környezet védelmére és szeretetére nevelés
4. A testi-lelki egészség megőrzése
5. A demokratikus légkör

2. Fejlesztési feladatok

A. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A gyerekek nagy része iskolaéretten kerül az első osztályba. A problémák, tanulási nehézségekben és beilleszkedési, magatartásproblémákban fejeződnek ki, ezért nagyon nagy hangsúlyt fektetünk a preventív vagy korrekciós feladatokra.

A 9-10 éves korra elkezdődik egy önállósulási törekvés és egyre nagyobb szerepe lesz a társkapcsolatoknak.

A 10-14 éves kor a legkritikusabb időszak, ezért céljaink között szerepelnek olyan esetmegbeszélések – akár szakember bevonásával is – ahol nagy hangsúlyt kapnak a serdülőkkel való helyes bánásmód megbeszélései is.

A tanuló személyiségének megismerésében, fejlesztésében az osztályban tanító valamennyi nevelőnek együtt kell működnie. Jó kapcsolat kialakítására kell törekedni a szülőkkel, családokkal és a tanulókkal más formában (iskolán kívül) foglalkozó emberekkel.

A tanórán kívüli tevékenységeken a tanulók más-más képességeinek, tulajdonságainak megismerésére és fejlesztésére eltérő lehetőségek kínálkoznak.

Lehetőségeink a tanulók személyiségfejlesztésére

- Iskolai ünnepségeink szervezése, az ünnepi műsorok magas színvonalának biztosítása.
- Diákönkormányzat működtetése.
- A dicséret motiváló hatásainak kiaknázása, pozitív életszemlélet kialakítására való törekvés.
- Az egyéni adottságok fokozott figyelembe vétele.
- Sokoldalú szabadidős tevékenység biztosítása.
- Családlátogatások a leendő első osztályosoknál, a többi évfolyamon szükség szerint.
- Élményszerű osztályprogramok szervezése.

Pályaorientációs tevékenység

A nevelőtestület feladatai

A tanuló képességeinek megismerése

Iskolánkban minden tanárnak törekednie kell arra, hogy megismerje a tanulók általános képességeit, speciális képességeit (például manuális és zenei képességét), valamint a tanuló érdeklődését és annak irányait, intenzitását, tartósságát, érzelmi telítettségét, továbbá egyéni motiváltságát, attitűdjeit, fizikai és szellemi teljesítményeit.

A tanuló önismeretének fejlesztése

A nevelőtestület kiemelkedően fontos feladatának tekinti segíteni a diákot önmaga megismerésében, mert csak helyes, reális önismerettel lehet személyiségének megfelelő pályát választani. Az egyéni irányultság tanári értékelésével elérhető, hogy a tanuló reálisan

meg tudja ítélni saját teljesítményszintjét, s mérlegelje, hogy e teljesítmények mely pályairányok esetében optimálisak.

Az osztályfőnök feladatai

- Megismerteti a tanulókkal a különböző szakmákat, valamint az azok elsajátítását biztosító középfokú intézményeket és képzési formákat.
- Segíti a diákokat annak megfogalmazásában, hogy melyszakmák állnak hozzájuk közel, és döntésüket indokolni is tudják.
- Támogatja a tanulókat annak megismerésében, hogy az általuk választott szakmák milyen követelményeket támasztanak, milyen készségeket, képességeket és személyiségjegyeket igényelnek.
- Megfelelő ismeretekhez juttatja tanítványait az egyes pályák munkaleírásáról. Tájékoztatja őket arról, hogy milyen iskolai ismeretek alkalmazhatók az egyes szakmákban.
- Nyolcadik osztály első félévében: Pályaválasztási ötletbörzét szervezhet.
- A szülői értekezleteken tájékoztatja a szülőket a továbbtanulással kapcsolatos szabályokról, feladatokról, határidőkről stb.
- Segítséget nyújt a diákok, ill. a szülők számára a Jelentkezési lapok kitöltésében.
- Rögzíti az elektronikus rendszerben a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adatokat.
- A felvételi lapokat leellenőrzi, borítékolja.

Az igazgató feladatai

- Felügyeli a továbbtanulás egész folyamatát.

B. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Célja: Az egyén és a közösség közötti kapcsolat kialakítása és erősítése, e kapcsolat minőségének folyamatos fejlesztése, valamint a tanulók szociálisan érzékeny, együttműködő és felelősen gondolkodó, önálló személyiséggé válásának elősegítése.

Eszközei:

1. A diákönkormányzati munka, mint a társadalmi folyamatok modellje, a demokrácia iskolája.
2. Tantárgyi keretek közt
3. Tanórán kívüli tevékenységek folyamán

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink során arra törekszünk, hogy tanulóink megismerjék a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek elengedhetetlenek a harmonikus közösségi kapcsolatok kialakításához.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkban kialakuljon egy bátorító, vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia megvalósításához szükséges életvitel és, szokások kialakulását, valamint erősíti a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulást.
Délutáni foglalkozásokon a részvétel 16 óráig kötelező, azok látogatásáról az igazgató adhat felmentést.

Lehetőségeink a közösség fejlesztésére

- Olyan osztályprogramok, osztálykirándulások szervezése, amelyek során a diákok egyéni képességeiknek és adottságaiknak megfelelő feladatok elvégzésével megtapasztalhatják, hogy a közösség hasznos tagjai.
- A tanulók ösztönzése arra, hogy figyeljenek egymásra, valamint képesek legyenek egymást türelmesen meghallgatni.
- A hetesi és egyéb felelősi feladatok rendszeres értékelése.
- A tanítási órákon változatos munkaformák alkalmazása, a tanulók képessé tétele a közös feladatok megtervezésére és részekre bontására.
- Az éves munkatervhez kapcsolódóan olyan rendezvények szervezése, amelyek erősítik az iskolához és az osztályközösséghez való tartozás érzését.
- A diákönkormányzati munka során a tanulók megismertetése a közösségi képviselet alapvető szabályaival és gyakorlati működésével.

C. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ SZERVEZETI FORMÁK ÉS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A tanítási órák

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.
Az igazgató a verseny napján mentesítheti azokat a tanulókat a tanítási órákon való részvétel alól, akik területi, megyei, országos versenyeken vesznek részt.

A tanítási órán kívüli tevékenységek lehetséges formái:

- délutáni, felkészülést segítő foglalkozások,
- sportfoglalkozások,
- szakkörök,
- felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások,
- versenyek,
- jeles napok,
- erdei iskola (tanítási nap),
- nyári táborok,
- tanulmányi kirándulások (tanítási nap),
- színházlátogatások,
- múzeumlátogatások,
- diáknap (tanítási nélküli munkanap),

- projektnap (tanítási nap).

Az aktuális tanév tanítási órákon kívüli tevékenységeit az éves munkatervben rögzítjük.

A tanórán kívüli rendszeres foglalkozások szervezeti formája és rendje

A tanítási órák utáni foglalkozások szervezését az igazgató hagyja jóvá, helyét és idejét az igazgatóhelyettes határozza meg a szervezőkkel történő egyeztetés után.
Az intézmény dolgozói kötelesek a megtartott foglalkozásokról naplót vezetni.
Az intézményben további foglalkozás kizárólag16.00 óra után, az intézménnyel kötött szerződés alapján szervezhető.

Délutáni, felkészülést segítő foglalkozások

Délutáni, felkészülést segítő foglalkozás – a szülők kérésétől függően – szervezhető.
A foglalkozásokra való felvétel iránti kérelmek elbírálásának elvei:

- a szülő igénye alapján minden felügyeletre szoruló tanuló részére biztosított a felvétel.

Az ellátás 16 óráig tart, ezt követően 18 óráig felügyelet működik.
Az iskola a tanulók számára étkezési lehetőséget, menzát biztosít.

Az iskolai sportkör, tömegsport foglalkozások

A tanulók tanórán kívüli sporttevékenységét elsősorban a testnevelő tanár szervezi.
A tanulók részvétele önkéntes.

Tanulmányi kirándulások, táborok:

Az osztályfőnökök a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése érdekében évente kétszer egy nap erejéig osztályaik számára tanulmányi kirándulást szervezhetnek. Két napos kirándulás az igazgató engedélyével csak szabadnap igénybevételével szervezhető. Az iskola nevelői, szülői ezt a két napot meghaladóan az igazgató előzetes engedélyével szervezhetnek a tanulók számára táborokat, túrákat, kirándulásokat.

3. A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntések folyamatában

A Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Általános Iskola Diákönkormányzata

A diákönkormányzat akkor működik eredményesen, ha valóban ellátja a tanulók érdekképviseletét. Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. Munkáját segíti a diáktanácsadó tanár, aki képviseli a diákságot az iskola vezetésében. A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt saját működéséről, anyagi eszközeinek felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról. A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit.
A diákönkormányzat kiemelt feladatot kap a tanulók közösségi nevelésében, az európai közéleti normák elfogadtatásában, a demokrácia, önrendelkezés, szociális felelősség tanulásában, kialakításában.
A diákönkormányzat működésének szabályait a DÖK SZMSZ-e tartalmazza.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákönkormányzat véleményét – a köznevelési törvény 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl – ki kell kérni

a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához, az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni.

Képviselet és kapcsolattartás:
A diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel való kapcsolattartásokon, tárgyalásokon a diákönkormányzatot segítő tanár képviseli, aki a kibővített iskolavezetés tagja.

4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység rendje

4.1. A különleges bánásmódot igénylő gyermekkel, tanulóval kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

a.) A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

- A tanórákon a változatos tevékenykedtetés előtérbe helyezésével, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezésével a tanulási kudarcnak kitett tanulókat sikerélményhez juttathatjuk.
- Korrepetálással, felzárkóztató- és fejlesztő foglalkozásokkal segítjük a lemaradókat.
- Tantárgyfelosztásunkban minden osztálynak heti egy tanórát biztosítunk felzárkóztatásra.
- Személyes, egyéni tanácsadást adunk a tanulónak, a szülőnek egyaránt.
- A szülőkkel való együttműködés, kapcsolattartás rendkívül szoros, s minden esetben fontos a nyílt, őszinte hangvétel kialakítása.
- A tanulási kudarcnak kitett tanulók számára biztosítjuk a délutáni, felkészülést segítő foglalkozásokat.
- A tanulási kudarcok okát a lehető legkorábban meg kell próbálnunk felismerni.
- Az órai munkák során minden tanárnak feladata a motiváltság fenntartása, a tevékenykedtetésre törekvés.
- A szociális hátrányokkal gyakran együtt járó tanulási nehézségek, beszéd és olvasás-írásproblémák kezelésében együttműködünk a fejlesztést végző szakemberekkel.
- Biztosítjuk az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használatát.

b.) A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A leendő első osztályosoknak és szüleiknek „Iskolakóstoló” programot szervezünk, ahol megismerkedhetnek a leendő osztályfőnökükkel és az iskolával. Az iskolát kezdő kisdiákoknak a könnyebb beilleszkedés érdekében „beszoktatási időszakot” tartunk.

Az elméleti tantárgyaknak a tanóráin, amelyeknél ez lehetséges, a manuális tevékenység bevonásával igyekszünk a foglalkozási formák közötti megfelelő egyensúlyt kialakítani. A tanórán kívül is igyekszünk olyan lehetőségeket biztosítani, ahol a sikerek kiegyenlítik az esetleges kudarcok hatását.

Továbbra is alapvetőnek tartjuk a szülői ház és az iskola kapcsolatának erősítését, ami elsősorban az osztályfőnök és a szülők szorosabb együttműködésében valósul meg. A felmerülő gondok orvoslásában a család nevelőmunkába való bevonása, a tanórai és tanórán kívüli tevékenységek együttes hatása lehet a megoldás kulcsa.

Lehetőségeink a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységekre:

- minden pedagógusnak, de különösen az osztályfőnököknek törekedniük kell arra, hogy megismerjék a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek viselkedésének hátterét,
- az osztályfőnökök vagy szaktanárok tartsanak rendszeres kapcsolatot az érintett tanulók szüleivel, a fejlesztést végző szakemberrel,
- az órai munkák során törekedni kell a tevékenykedtetésre, a motiváltság fenntartására,
- az osztályfőnökök, vonják be tanítványaikat minél több sikerélményt biztosító szabadidős tevékenységbe,
- súlyos beilleszkedési, magatartási nehézségek esetén az osztályfőnök vegye fel a kapcsolatot a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, az iskola vezetőivel, szükség esetén a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, Család- és Gyermekjóléti Központtal,
- a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóknak biztosítani kell a szülő által választott délutáni foglalkozásokon való részvételt.

Kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel, a szakértői és rehabilitációs bizottsággal

A beilleszkedési és tanulási nehézséggel küzdő tanulók, valamint a tanulási kudarcnak kitett tanulók esetében a szakszolgáltató intézményekkel az osztályfőnökök javaslatára az iskolavezetés veszi fel a kapcsolatot.

c.) A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

- Rendszeres pozitív visszacsatolással segítjük tanítványainkat abban, hogy képesek legyenek saját értékeiket felfedezni, képességeiket kibontakoztatni.
- Törekszünk arra, hogy tanulóink pozitív énképpel, reális önbizalommal, sikerorientált életszemlélettel rendelkezzenek.
- Tantárgyfelosztásunkban minden osztálynak heti egy tanórát biztosítunk tehetséggondozásra.
- Délutáni foglalkozások segítik a tehetség, képesség kibontakoztatását.
- Oktató-nevelő munkánk során fontosnak tartjuk a jó értelemben vett versenyszellem kialakítását, a küzdeni tudást, a célok elérésére törekvő magatartást.
- Tanítványaink kiemelkedő tanulmányi, sport és kulturális eredményeit megismertetjük az iskola közösségével – iskolaújság, iskolarádió – és a helyi újságon, az iskola honlapján keresztül tájékoztatjuk a város lakosságát az iskola legjelentősebb eredményeiről.
- Március 15-én a tanulmányi versenyek első három helyezettjét jutalmazzuk az egész iskola előtt. A versenyek első helyezettjei jutalomkiránduláson vehetnek részt.

- Kiváló tanítványaink eredményeit a tanévzáró ünnepélyen jutalmazással is elismerjük.
  A legjobb eredményt elért alsó tagozatos diákot a *Kapitány Györgyné* emléklappal, a legsikeresebb nyolcadikos tanulót a *Csonka József* emléklappal, a német tantárgyból legeredményesebb diákot pedig a *Hidas György* emléklappal és a Közösen Gyermekeinkért Alapítvány által felajánlott jutalommal díjazzuk, valamint nevük kikerül a dicsőségfalra.
- A Fogarasy család *vitéz* *Fogarasy-Fetter Mihály* emléklappal, könyvutalvánnyal jutalmazza azt a tanulót, aki kimagasló teljesítményt nyújt Pilisvörösvár helytörténeti és népismereti értékeinek megőrzésében.
- A tanulmányi és sportversenyeken jól szereplő tanulóink jutalmat kapnak az iskola diáksága előtt. Az eredményt és az azt elérő tanuló nevét *„Dicsőségkönyv”*-ben örökítjük meg.

Továbbá:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az iskolai sportkör,
- a szakkörök,
- versenyek,
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használatának biztosítása,
- a továbbtanulás segítése.

Az igazgató gondoskodik arról, hogy a különböző versenyeken elért helyezéseket, eredményes szerepléseket az iskolaközösséggel megismertesse.

d.) A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az intézmény feladata a gyermek- és ifjúságvédelem rendszerének működtetése, valamint a gyermeki jogok és kötelességek érvényesülésének biztosítása. A feladatok megszervezéséért és ellátásáért, továbbá a köznevelési intézményhez kapcsolódó gyermekvédelmi jelzőrendszeri feladatok koordinálásáért az igazgató felel. A cél egy olyan stabilan működő rendszer kialakítása (a folyamatos és rendszeres kapcsolattartás révén - intézmények, család-iskola, nevelőtestület-tanár közötti), amely feltár, koordinál, tájékoztat és a legutolsó esetben intézkedik.
A gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, de különösen a gyermekvédelmi felelősnek és az osztályfőnöknek a feladata. Elsődleges és meghatározó tennivaló a prevenció. A gyermekek életkörülményeiben tapasztalható veszélyeket, fel kell tárni, s meg kell tenni a szükséges intézkedéseket. Nagyon fontos a családlátogatás, a szülők meggyőzése, a problémák megbeszélése, lehetőség szerinti orvoslása. Előfordulhat az is, hogy a szülővel szemben kell a gyerek érdekeit védeni, jogait képviselni. Ilyenkor elkerülhetetlen a hatósági beavatkozás. Minden pedagógusnak jelzési kötelezettsége van, ha a tanuló veszélyeztetett, elhanyagolt, bántalmazott. Az iskola, ha szükséges felveszi a

kapcsolatot az érintett szakhatóságokkal, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal ,a Család- és Gyermekjóléti Központtal, a Nevelési Tanácsadóval, a Rendőrséggel, a Gyámhatósággal.

Az osztályfőnök feladata a hátrányos vagy veszélyeztetett tanulók felmérése. A hátrányos vagy veszélyeztetett tanuló számára a délutáni felügyeletet biztosítani kell. A hátrányos vagy veszélyeztetett helyzet kialakulása ellen az iskolának a saját lehetőségei mértékében tennie kell. (Szoros kapcsolat tartása a családdal, a tanuló bevonása a délutáni szabadidős tevékenységekbe, őszinte, nyílt hangvétel kialakítása.)

1. A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
2. Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:
    - a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
    - családlátogatásokon vehet részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
    - a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
    - segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
    - a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezheti,
    - tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
3. Az iskola gyermekvédelmi tevékenységének három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, valamint azok megszüntetésére irányuló javaslattétel.

    A gyermekvédelmi problémák feltárásának célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:
    - fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
    - meg kell keresni a problémák okait,
    - segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
    - jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
4. A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszűntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Nevelési Tanácsadóval,
- Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal,
- Család-és Gyermekjóléti Központ
- Polgármesteri Hivatallal,
- gyermekorvossal,
- Védőnői- és Iskolaorvosi Szolgálattal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

5. Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a délutáni, felkészülést segítő foglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

e.) A szociális hátrányok enyhítését és az esélyegyenlőség biztosítását segítő tevékenységek

Délutáni, felkészülést segítő foglalkozások

Az iskola a délutáni foglalkozások (napközi, tanulószoba) keretében szervezett formában biztosítja a tanulók felkészülésének támogatását. Ezek a foglalkozások hozzájárulnak az esélyegyenlőség erősítéséhez és a szociális hátrányokból eredő különbségek mérsékléséhez, különös tekintettel a családi körülményekből, lakhatási viszonyokból vagy a tanulást segítő háttér hiányából fakadó nehézségekre.

Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok

A szociális hátrányokkal gyakran együtt járó tanulási nehézségek, beszéd és olvasás-írásproblémák kezelésében együttműködünk a fejlesztést végző szakemberekkel Korrepetáláson mód van a lemaradó diákok felzárkóztatására.

A tehetséggondozás elsődleges fórumai iskolánkban a *szakkörök*, a *tanulmányi versenyek* és igény szerint *felvételi előkészítők* (matematika, magyar, német).

Nagy hagyománya van iskolánkban a legkülönfélébb házi *tanulmányi versenyeknek* ill. a körzeti, területi, megyei ill. országos tanulmányi versenyeken való részvételnek.

Felvételi előkészítőt elsősorban a nyolcadik évfolyamon, a középiskolába felvételizők számára szervezünk, minden évben magyar nyelv és irodalom, matematika, valamint igény esetén német nyelv tantárgyakból. Ezeken az előkészítőkön bárki részt vehet – függetlenül az aktuális tanulmányi eredményétől ill. attól, hogy milyen középiskolába jelentkezik.

A „*Közösen Gyermekeinkért Alapítvány*” minden év végén az adott évben legsikeresebben tanuló alsó- és felső tagozatos, ill. német nyelvből kimagaslóan teljesítő diákunkat jutalmazza.

5. Teljeskörű egészségfejlesztési feladatok

A. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében,
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód kialakítását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat,
- a tanulók életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel, kiemelten az alábbi területeken:
    - az egészséges táplálkozás,
    - az alkohol- és kábítószer-fogyasztás, valamint a dohányzás veszélyei,
    - a családi és kortárskapcsolatok szerepe,
    - a környezet védelme,
    - az aktív életmód és a sport jelentősége,
    - a személyes higiénia,
    - a szexuális fejlődés kérdései,
    - a mindennapi életben használt technikai eszközök egészségre gyakorolt hatása.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- tanórai keretben megvalósuló egészségnevelés,
- a mindennapos testnevelés biztosítása testnevelésórák, valamint délutáni sportköri foglalkozások keretében,
- lehetőségeinkhez mérten az úszásoktatás biztosítása.
- projektórák és projektnapok szervezése,
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) bevonása:
    - tanórai foglalkozások megtartásába,
    - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatainak megszervezésébe.

A tanulók fizikai állapotát a Nemzetközi Egységes Tanulói Fittségi Teszt elvégzésével mérjük. (lásd 4. számú melléklet)

Testi-lelki egészség megőrzése és megbecsülése

Az iskolák egyik alapvető feladata, hogy a tanulókat a betegségek, balesetek elkerülésére, az egészség megőrzésére és az egészséges állapot megbecsülésére neveljék. Ennek eredményeként alakulhat ki a helyes egészségfelfogás, amely az egészséges életmód alapja.

Részletes egészségnevelési feladatok:
1. Higiénés magatartásra nevelés
2. Egészséges táplálkozásra nevelés
3. Egészséges mozgásfejlődés
4. Baleset megelőzés, betegségek elkerülése, az egészség megóvása
5. Mentálhigiéné, krízisprevenció
6. Függőséghez vezető szokások megelőzése
7. Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés
8. Családi életre, társsá, szülővé nevelés

Drog- és bűnmegelőzési programok

Az osztályfőnöki és a helyi tantervben rögzített feladatokon túlmenően a diákok évenként egyszer előadást hallhatnak az izgató- és kábítószerek hatásairól, a drogokkal kapcsolatos bűncselekményekről, ill. azokról a veszélyekről, amelyek a drogokkal és terjesztőikkel való kapcsolatba kerülésből származnak.

B. AZ ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

6. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei

Közös érdekünk, hogy a gyermek személyiségének jó irányba alakítása érdekében együttműködjünk, és jó kapcsolatot alakítsunk ki egymás között. Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkel rendszeresen tartsuk a kapcsolatot, a nevelés folyamatában támogatást, szakértő tanácsokat, segítséget nyújtsunk és színvonalas oktatásban, nevelésben részesítsük gyermekeiket az iskolában. A szülőkkel való jó együttműködés érdekében a következő kapcsolattartási formákat alakítottuk ki:

Családlátogatás:

Iskolánkban a tanév megkezdése előtt az első évfolyamos tanulókat az osztálytanítók meglátogathatják otthoni környezetükben. Ez lehetőséget biztosít a gyermek és családja megismerésére természetes közegükben. A későbbiekben pedagógusaink csak indokolt esetben végeznek családlátogatást.

Szülői értekezlet:

Évente két szülői értekezletet tartunk, ahol a pedagógusok tájékoztatják a szülőket az iskola oktatási-nevelési célkitűzéseiről, eredményeiről, programjáról, az osztályközösség és a gyermekek fejlődésének tapasztalatairól, segítséget nyújtanak a nevelési problémák megoldására, a 8. osztályok esetében a továbbtanulás rendjéről. Szülői tájékoztatót tartunk minden évben a leendő első osztályosoknak.

Fogadóóra:

Ez az együttműködési forma lehetővé teszi, hogy a szülők és a pedagógus nyíltan, személyesen beszéljenek a gyermekkel kapcsolatos problémákról, a pedagógus egyénre szabott tanácsokat adhat. Szükség esetén szakemberhez irányíthatja a szülőt.

Nyílt napok:

Minden évben tartunk nyílt napot az iskola minden évfolyamán.

Szülői Munkaközösség:

A szülői munkaközösség tagjait az osztályonként megválasztott SzMK képviselők összessége adja. A szülői munkaközösség vezetője szorosabb együttműködést alakít ki az iskola vezetésével, lehetősége van a szülői közösség véleményének közvetítésére, érdekeinek védelmére. A szülői munkaközösség:

- Segíti az iskolában folyó munkát.
- Szervezi a szülők tájékoztatását.
- Közvetíti a szülők véleményét és javaslatait az osztályfőnök és az iskolavezetés felé.

Ha a gyermek érdeke úgy kívánja, pedagógusaink írásban vagy telefonon kérhetik a szülőkkel való személyes találkozást. A gyermeknek a pedagógus és a szülő egyetértésével jogában áll ezeken a megbeszéléseken részt venni.

Diákönkormányzat:

Tevékenységi köre kiterjed a tanulókat érintő valamennyi kérdésre, szervezi a tanórán kívüli programokat.

A szülők bevonása a nevelőmunkába:

Törekszünk arra, hogy a szülőket bevonjuk az iskolai nevelőmunkába. A szülők közreműködésével közös osztály- és iskolai szintű programokat szervezünk, amelyek hozzájárulnak a szabadidős tevékenységek gazdagításához, valamint lehetőséget biztosítanak arra, hogy a szülők bekapcsolódjanak az iskola életébe.

Iskolai bál:

Iskolánkban évek óta hagyomány egy iskolai bál megszervezése, amely lehetőséget biztosít szülő, pedagógus, gyermek közös, kulturált szórakozására, s a még szorosabb kapcsolat kialakítására, erről a nevelőtestület a munkaterv elfogadásakor dönt.

Iskolai ünnepélyek:

Fontosnak tarjuk az iskolai ünnepélyek nyitottá tételét a szülők számára, ezért igény esetén lehetőséget biztosítunk a részvételre.

Tájékoztatás:

A szülőket naprakészen tájékoztatjuk gyermekük tanulmányi eredményéről, magatartásáról, szorgalmáról az elektronikus napló segítségével. Az iskolai élet eseményeiről tájékoztatást nyújt az iskola honlapja is.
A tanév elején az első szülői értekezleten minden szülő tájékoztatást kap az iskola éves munkatervéről, azt az iskola honlapján keresztül is elérhetővé tesszük.

A szülők részéről az iskolai oktató-nevelő munka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- őszinte véleménynyilvánítást,
- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- együttműködő magatartást,
- a nevelési problémákra közös megoldást.

A szülői ház és az iskola együttműködésének további lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével,
- osztály-család közös kirándulások, táborok,
- szponzori segítségnyújtás.

Törekszünk a szülők és az iskola közötti együttműködés erősítésére, a nevelési elvek összehangolására, valamint közös nevelési stratégiák kialakítására, amelyek a gyermek felelősségteljes, közös nevelését szolgálják.

7. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

A tanítói munkakör funkciója

A pedagógus felelősséggel és önállóan a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzi munkáját. Munkaköri kötelességeit általában a köznevelési törvény 62.§-a, Púétv., az iskola SZMSZ-e, pedagógiai programja és munkaterve tartalmazzák.
Nevelő-oktatómunkáját a nevelőtestület által kialakított egységes elvek alapján, a módszerek és a taneszközök szabad megválasztásával tervszerűen végzi. Megismeri a szaktárgyában rendelkezésre álló programokat és tankönyveket, s ezek közül az iskola pedagógiai koncepciója alapján, a tanulók adottságaihoz igazítva választja ki a legmegfelelőbbet.

Rendszeres munkafeladatok, belső kapcsolatok, kommunikációs kötelezettségek

- A tanító felelős a rábízott gyerekek tanulmányi és erkölcsi fejlődéséért.
- Törvény adta jogánál fogva a tanításhoz maga választhatja meg a felhasználni kívánt taneszközöket, módszereket. Választásánál azonban tekintettel kell lennie arra, hogy munkájával a tantestület által kialakított pedagógiai koncepciót szolgálja. Ennek érdekében konzultál a szakmai munkaközösség vezetőjével is.
- A felelős taneszköz és módszerválasztás feltétele, hogy a tanító megismerje a rendelkezésre álló tanítási programokat és eszközöket, folyamatos önképzéssel kell tájékozódnia az új szakmai törekvésekről.
- Tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására.
- Tanórai munkáját a gyerekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi. A lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat. Szükség esetén időben szakértői bizottsági vizsgálatot kezdeményez annak érdekében, hogy minden tanuló képességeinek megfelelő intézményben folytathassa tanulmányait. Gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására is, amit a tanórai differenciáláson kívül szakkörökbe való javaslat, tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet.
- Gondoskodik arról, hogy minden tanuló – ha különböző ütemben is – megszerezze a meghatározott alapkészségeket, a képességeinek megfelelő ismereteket.
- A gyerekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja. Maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről.
- Rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyerekek tanulmányi munkáját úgy, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen. Az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására. A

kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli. Az írásgyakorlatot és a matematika feladatokat 10 munkanapon belül kijavítja.

- Tanításban kiemelten kezeli a szóbeli és írásbeli kommunikatív képességek fejlesztését.
- A tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi. Feladata a gyerekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók folyamatos tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el.
- Fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti velük az iskola házirendjét.
- Biztosítja tanulói számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek.
- A tanítónak meghatározó szerepe van a gyerekek tanuláshoz való viszonyának kialakításában; feladata a tanulás megszerettetése; a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése; a gyerekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése.
- Felelős azért, hogy a gyerekek tanulmányi foglalkozások szüneteiben egészséges körülmények között kikapcsolódhassanak, játszhassanak; megfelelő időt töltsenek szabad levegőn való mozgással is.
- A tanítási órákon és a tanórákon kívüli foglalkozáson különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségének, önállóságának és öntevékenységének kialakítására. A közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait.
- Tiszteli a gyermek emberi méltóságát; a másik ember tiszteletét megköveteli a tanulóktól is.
- Gondoskodik a szociális segítségre szoruló, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek segítéséről; ha szükségesnek látja, hatósági intézkedést is kezdeményez (segélyezés, étkezési és tanszerellátás, gyámügyi intézkedés). Együttműködik az iskolában dolgozó gyermekvédelmi felelőssel ill. annak hiányában a fenntartó illetékes gyámügyi előadójával.
- Munkakörében ellátja a tevékenységéhez kapcsolódó iskolai adminisztrációs munkát: vezeti az osztálynaplót; kérés esetén a rábízott tanulókra vonatkozóan adatokat szolgáltat a statisztika elkészítéséhez.
- Szoros kapcsolatot tart fenn a szülőkkel, őket minden – az osztályt, illetve az egyes gyerekeket érintő – kérdésekről haladéktalanul tájékoztatja. A tanulók előmeneteléről szóló minősítéseket, érdemjegyeket folyamatosan bejegyzi a KRÉTA elektronikus naplóba.. Meghatározott időközönként fogadóórát tart.
- Tájékoztatja a szülőket az iskolában használatos taneszközökről; részt vesz a tankönyvek kiosztásában, meghatározza a szükséges füzetek és írószerek körét. Tanév elején tájékoztatja a szülőket elvárásairól.
- Szervező munkát végez a szülői munkaközösségek megalakításában, majd velük együttműködve kapcsolja össze az iskola és a helyi társadalom igényeit. Az arra alkalmas és vállalkozó szülőket bevonja a tanulmányi munka és a szabadidős foglalkozások, kirándulások, táborozások megszervezésébe.

- A szülőket tájékoztatja az iskola pedagógiai programjáról, házirendjéről, az iskolai értékelési rendszerről.
- A tanító, mint a nevelőtestület tagja, részt vesz a nevelőtestület döntéseinek meghozatalában, kötelessége az értekezleteken, közös iskolai rendezvényeken való részvétel.
- Az iskolai ünnepélyek méltó megtartásához a rábízott tanulók megfelelő felkészítésével – a gyerekek életkorától függően műsorok betanításával – járul hozzá.
- Kötelessége az iskolai munkatervben rá osztott feladatok végrehajtása, ügyeletesi teendők ellátása.
- Naponta 15 perccel az első tanítási órája megkezdése előtt köteles a munkahelyén megjelenni. Akadályoztatása esetén a lehető legrövidebb időn belül értesíti munkáltatóját, és a tanítási anyag, valamint a taneszközök átadásával hozzájárul a helyettesítés szakszerűségéhez.
- Kapcsolatot tart az óvodával és felső tagozaton tanító nevelőkkel.
- Szakmai munkaközösségében aktívan részt vesz a szervezett önképzésben, az iskola által biztosított továbbképzési lehetőségeket kihasználja (könyvtárhasználat, tanfolyamok). Újonnan szerzett ismereteiről beszámol munkaközösségében.
- Munkaközösségével együtt alkotó munkát vállal az iskola pedagógiai programjának kialakításában. Mindennapi munkáját az iskola általános céljai alapján tervezi és ezek szolgálatában szervezi.
- Különböző munkacsoportban ellátandó feladatvégzésre az igazgató megbízhatja (NETFIT, Kompetenciamérés).

A szaktanári munkakör funkciója

A pedagógus felelősséggel és önállóan a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzi munkáját. Munkaköri kötelességeit általában a köznevelési törvény 62.§-a, a Púétv., az iskola SZMSZ-e, pedagógiai programja és munkaterve tartalmazzák.
Nevelő-oktatómunkáját a nevelőtestület által kialakított egységes elvek alapján, a módszerek és a taneszközök szabad megválasztásával tervszerűen végzi. Megismeri a szaktárgyában rendelkezésre álló programokat és tankönyveket, s ezek közül az iskola pedagógiai koncepciója alapján, a tanulók adottságaihoz igazítva választja ki a legmegfelelőbbet.

Rendszeres munkafeladatok, belső kapcsolatok, kommunikációs kötelezettségek

- Év elején a követelményeket és az előző évi mérések eredményét figyelembe vevő, a képességek fejlesztését célzó tanmenetet készít.
- Tanítási óráira és a tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, azokat szakszerűen és pontosan megtartja.
- Óráin – szükség esetén – gondot fordít a tanulók differenciált foglalkoztatására.
- Rendszeresen ellenőrzi és értékeli a tanulók teljesítményeit, eközben gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen.

- Az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró feladatlapokat legkésőbb 10 munkanapon belül kijavítja. A témazáró dolgozatírás időpontját a tanulókkal előre közli, ennek segítségével tanártársaival együtt biztosítja, hogy ugyanabban az osztályban egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot ne írjanak.
- A félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megíratja.
- A kötelező írásbeli házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli.
- A szaktárgyában kimagasló teljesítményt és kreativitást mutató tanulókat az iskola lehetőségeinek kihasználásával hozzásegíti tehetségük kibontakoztatásához.
- Óráin optimálisan felhasználja az iskolában rendelkezésre álló szemléltető eszközöket. Gondoskodik a szaktárgyához tartozó szertári anyag megfelelő tárolásáról, megőrzéséről, a szertár rendjéről és öntevékenyen részt vállal a szemléltető eszköz-állomány fejlesztésében.
- Az iskola pedagógiai programjában meghatározott szabadidős programok, versenyek megszervezésében aktív szerepet vállal a munkatervben rögzített feladatmegosztás szerint.
- Az iskolavezetés megbízása alapján elláthat különböző feladatokat (osztályfőnök, munkaközösség vezetője, diákönkormányzat vezetője).
- Az iskolavezetés utasítására a törvényben meghatározott mérték szerint helyettesítést végez.
- Elvégzi a pedagógus beosztásával kapcsolatos adminisztrációs munkát: pontosan vezeti az osztálynaplót; a tanulók érdemjegyeit beírja a naplóba, összeállítja a javító- és osztályozó-vizsga szóbeli és írásbeli feladatait, megírja a jegyzőkönyveit.
- A pedagógus részt vesz az iskola munkatervében rögzített fogadóóráin.
- A szülőkkel való találkozási alkalmakkor tájékoztat a tantárgyi követelményekről, a tanulók előmeneteléről, megbeszéli velük a gyerek fejlődésében felmerülő problémákat.
- A szaktanár, mint a nevelőtestület tagja köteles részt venni a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken; joga van véleményével és szavazatával a közös döntésekhez hozzájárulni.
- A szaktanárnak a SZMSZ-ben felsorolt iskolai ünnepélyeken részt kell vennie.
- Az iskolai ünnepélyek méltó megtartásához a tanulócsoport megfelelő felkészítésével járul hozzá.
- A szaktanár kötelessége szakmai és pedagógiai tudásának állandó gyarapítása, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerése és a szakmódszertani fejlesztések körében való tájékozódás.
- Munkájának megkezdése előtt 15 perccel köteles megjelenni az iskolában, illetőleg a foglalkozás helyén. Akadályoztatása esetén a lehető legrövidebb időn belül értesíti feletteseit és lehetőség szerint a tanítási anyag, valamint a taneszközök átadásával hozzájárul a helyettesítés szakszerűségéhez.
- Aktívan részt vesz szakmai munkaközössége foglalkozásain, ahol megoszthatja kollégáival önképzésben szerzett ismereteit; egyezteti velük a szaktárgyi értékelés helyi elveit. Részt vesz a helyi tantervek kidolgozásában.

- Szaktárgya tanításával egyidőben minden pedagógus kötelessége a tanulók személyiségének a nevelőtestülettel közösen kialakított pedagógiai koncepció mentén való fejlesztése; a pedagógiai programban rögzített iskolai értékrend következetes képviselete. Figyelemmel kíséri a tanulók egyéni fejlődését; ennek előmozdítása érdekében együttműködik az osztályfőnökkel és a vele egy osztályban tanító kollégákkal.
- Részt vesz a munkaközösségek között az azonos műveltségterületen tanítók közötti egyeztető értekezleten a tanév elején.
- Különböző munkacsoportban ellátandó feladatvégzésre az igazgató megbízhatja (NETFIT, Kompetenciamérés)

A nemzetiségi oktatásban részt vevő kollégák esetében további intézményi elvárás:

- Legalább félévente egy alkalommal hospitáljon egy kollégájánál (feljegyzés-portfólió).
- Legalább kétévente egy nyelvi / nyelvi módszertani továbbképzésen vegyen részt (magyarországi vagy nemzetközi).
- Tanítványainak – az adott osztály osztályfőnökével együttműködve – minden évben szervezzen nemzetiségünkhöz köthető helyszínekre kirándulást az osztálykiránduláson kívül (pl. Sváb Sarok, nemzetiségi szoba, tájházak, templomok, kápolnák, nemzetiségi tanösvények, skanzen stb.).
- Ismerje a magyarországi németség szervezeteit, legfőbb képviselőit, intézményeit (LdU, UMZ, Goethe Institut stb.).
- Ismerje a magyarországi németség ünnepeit és emléknapjait, azokról mindig emlékezzék meg egyéni oktató-nevelő munkájában is.
- Városunk nemzetiségi vonatkozású rendezvényein vegyen részt, képviselve ezzel iskolánkat (Ha lehetőség nyílik regionális és országos szintű rendezvényre, akkor azon is.).
- Az iskola honlapjára legalább évi 1-2 alkalommal készítsen beszámolót tanítványai projekttevékenységéről vagy az egyéb velük kapcsolatos eseményről.
- Munkaközösségének többi tagjával együttműködve legalább egy nemzetiségi / nyelvi hirdetőfelület működtetése az épületben.
- Vegyen részt más intézmények és szervezetek által szervezett német nemzetiségi programokon és versenyeken, valamint készítse fel diákjait az azokon való részvételre.
- Vegyen részt a DSD-vizsgára, illetve az egyéni német nyelvű prezentációra való felkészítésben.
- Segítse a tanulókat a munkaközösség által kidolgozott, évfolyamokra lebontott követelmények gyakorlásában és elsajátításában.
- Törekedjen a német nyelv tanórán kívül használatára is a tanulókkal és a kollégáival való kommunikáció során.

Az osztályfőnöki munkakör funkciója:

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg. Munkáját a NAT és a kerettanterv, az iskola pedagógiai programja és az éves munkaterv alapján végzi. Az osztályfőnök felelős vezetője a rábízott tanulócsoportnak. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése; közösségi tevékenységük irányítása, önállóságuk, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése.
Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma az osztályfőnöki órák tanmenete, amelynek formai, szerkezeti követelményeit a munkaközösség határozza meg.

Rendszeres munkafeladatok, belső kapcsolatok, kommunikációs kötelezettségek

- Törekszik a tanulók személyiségének, családi és szociális körülményeinek alapos megismerésére, továbbá a szülők iskolával szembeni elvárásainak és a gyerekekkel kapcsolatos ambícióinak feltárására.
- Feltérképezi az osztály szociometriai jellemzőit; az osztályon belül uralkodó értékrendet.
- Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal, délutáni foglalkoztatást végző nevelőkkel.
- Látogathatja osztálya tanítási óráit, a tanítási órákon kívüli foglalkozásait. Tapasztalatait, észrevételeit, az esetleges konfliktusokat az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Szükség esetén az osztályban tanító tanárokat és az érintett más pedagógusokat, iskolavezetést megbeszélésre hívja össze.
- Ismerteti és elemzi a tanulócsoport helyzetét, neveltségi szintjét, tanulmányi munkáját, magatartását. Az osztályban tanító pedagógusokkal megvitatja az addig tapasztaltakat és a következő időszak teendőit.
- Gondot fordít arra, hogy osztálya tanulói érjék el a képességüknek megfelelő szintet a tanulásban. Havonta az osztállyal együtt értékeli a tanulók tanulmányi előmenetelét, magatartását, szorgalmát.
- Segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.
- Gondot fordít a helyes tanulási módszerek elsajátítására.
- Tiszteletben tartja a gyerekek emberi méltóságát; gondoskodik arról, hogy az osztály közösségi tevékenysége során alkalmat teremtsen minden tanulónak a demokratikus közéleti szereplésre való felkészülésre.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben osztályfőnöki órát tart. Ezeket használja fel az osztályban adódó szervezési és pedagógiai problémák megoldására. Az osztályfőnöki órák témáit a munkaközösség által meghatározott formában, tanmenetben rögzíti.

  Az osztályfőnöki órákon folyó irányított beszélgetések szolgálják az iskola pedagógiai programját, de mindenképpen tartalmazzák a humanista alapértékek elfogadtatására való törekvést. Minden iskolai programban helye van a rendre, tisztaságra, udvarias, kulturált viselkedésre, fegyelmezett munkára és tanulásra, a munka és a dolgozó ember tiszteletére, az önművelés igényére, testi-lelki egészség megőrzésére, környezetvédelemre, demokratizmusra, önismeretre, harmonikus,

társas kapcsolatokra való nevelésnek. Az egyes alapkérdésekkel való foglalkozás mértékét, a rá fordított időt és az osztályfőnöki tematikába kerülő egyéb kérdéseket az iskola pedagógiai programja, a tanulók fejlettségi szintje és érdeklődése alapján választja ki. A tanmenetben tervezett témák feldolgozására alaposan felkészül, ugyanakkor a tanulók érdeklődésének, aktivitásának figyelembevételével rugalmasan kezeli azokat: egyesekre a tervezettnél több vagy kevesebb időt fordíthat. Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire, szervezi osztálya szabadidős foglalkozásait oly módon, hogy így megismertesse tanítványaival a kulturált szórakozás és művelődés változatos formáit, kifejlessze bennük a szabadidő tartalmas kialakításának igényét.

- Segíti az iskolai diákönkormányzat munkáját, felkelti a tanulókban az iskolai közéleti tevékenység iránti érdeklődést, az osztály életének demokratikus szervezésével kifejleszti bennük az ehhez szükséges képességeket.
- A gyerekeknek az osztályfőnök által szervezett minden szabadidős tevékenységét (beleértve a tanórán kívüli és szabadidős foglalkozásokat is) értékeli, bennük is kialakítja a reális önértékelés igényeit.
- Folyamatosan törekszik osztályában a társadalmi munkamegosztás megismertetésére. A gyerekek életkorának megfelelően szakmai ismertetésekkel, önismereti gyakorlatokkal készíti fel tanulóit a pályaválasztásra.
- Felelős megbízatásával a munkájának ellenőrzésével biztosítja az osztályterem rendjének, tisztaságának, berendezési tárgyainak megőrzését.
- Törekszik a család, és az iskola nevelőmunkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- Évente legalább 2 alkalommal szülői értekezletet, a munkatervben rögzített időpontokban fogadóórát tart.
- Megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét. Megbeszéli velük a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit az osztály, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.
- Kapcsolatot tart a szülői munkaközösség osztályát képviselő tagjaival.
- Megszervezheti az arra vállalkozó és alkalmas szülők részvételét a tanulás segítésében, a pályaválasztási, iskolai szabadidős programok, kirándulások, táborozások szervezésében, az iskolai alapítvány támogatásában.
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyerekek magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, alkalmazza az iskolai szabályzatokban rögzített dicséret és elmarasztalás formáit.
- Elvégzi az osztályfőnök adminisztrációs teendőit, felel az osztálynapló szabályszerű, naprakész vezetéséért, a törzslapok pontos felfektetéséért.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók segítése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel és az igazgatóval.
- Regisztrálja és összesíti a tanulók hiányzásait, adatokat szolgáltat osztályáról az iskolai statisztika elkészítéséhez.
- Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adminisztratív teendőket; továbbtanulási lapjaikat szabályszerűen és pontosan továbbítja az iskolavezetésnek.

<u>Az osztályfőnöki munka kapcsán további intézményi elvárás:</u>

- Átlagban havi egy szabadidős tevékenység lehetősége az osztály tanulói számára.
- Ebből évente legalább egy olyan, amelyen akár a szülők is részt vehetnek.
- Napi rendszerességgel találkozás, rövid beszélgetés (nem tanórai keretben) az osztállyal, a tanulókkal (reggel, szünetekben vagy nap végén…).
- Rendszeres kapcsolattartás az osztályt takarító/karbantartó technikai alkalmazottal és az osztálynak való bemutatása, az osztályterem rendjének (tanítás végén is) rendszeres ellenőrzése.
- Az osztályterem időszaknak / ünnepkörnek / évszaknak megfelelő dekorálása.
- A nemzetiségi identitás, a nemzetiségi programok iránti elköteleződés erősítése, képviselete.
- Az osztálykirándulások tervezésekor vegye figyelembe a nemzetiségi szempontból is releváns, elérhető helyszíneket.
- Amennyiben az osztály számottevő része az iskola más alkalmazottja által szervezett programon vesz részt, az osztályfőnök jelenléte / támogatása / érdeklődése elvárás.
- Az osztály tanulóinak iskolán kívüli rendszeres tevékenységével való megismerkedés (pl: vízilabda, zeneiskolai koncert…)
- Az osztályát érintő projektekről, eseményekről mindenképpen készítsen beszámolót (lehetőleg fényképpel) a honlap számára.
- Osztályfőnöki órán az osztályfőnöki tematika szerinti (Pedagógiai program) beszélgetések, viták létrehozása (érvelés tanítása).
- Közösségépítő, személyiségfejlesztő, önmagukat és társaik megismerését segítő játékok, tevékenységek beépítése az osztályfőnöki órákba, tanórán kívüli programokba.
- Az intézményhez tartozás pozitív érzésének közvetítése.
- Évfolyamon belüli, évfolyamok közti osztályok közötti kapcsolat erősítése.

Az osztályfőnöki munka tartalma:
Célok
Az osztályfőnöki órára az osztályfőnöknek szüksége van az osztályközösség összefogásához, a közösség továbbépítéséhez, a felmerülő gondok megoldásához. A foglalkozások hozzájárulnak a diákok zökkenőmentes beilleszkedéséhez a társadalomba, a viselkedés alapszabályainak és a konfliktuskezelés alapjainak elsajátításával, a háztartási ismeretek bővítésével. A tanulási módszerek tárgyalásával a helyes tanulási technikák kialakulását kívánjuk elérni.

Követelmények

A diákok ismerjék:
- az iskola házirendjét, az életkornak megfelelő balesetvédelmi- és tűzrendészeti előírásokat, az iskola hagyományait,
- az életkoruknak megfelelő viselkedési normákat, és alkalmazzák is azokat a gyakorlatban

- és ismerjék fel az emberi viselkedést meghatározó legfontosabb érzelmeket (szeretet és fajtái, szerelem, empátia, barátság, irigység, ellenszenv, gyűlölet, stb.),
- a tanulás mozzanatait elemi szinten, a tanulási módszereket és tudják alkalmazni őket,
- a kompromisszumos megoldások fontosságát, de ne kössenek elvtelen kompromisszumokat; tudják feltárni az egyszerű konfliktusok okát, igyekezzenek tudatosan tompítani a az összeütközést,
- a tudatos és takarékos gazdálkodás fontosságát, tudjanak adott összeget adott célra beosztani.

8. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

Az iskolánkba jelentkező tanulók felvételének és átvételének elveit a következő módon határozzuk meg:

- Iskolánk a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz az alapító okiratban rögzített feladatellátásra jogosultak közül a működési engedélyében rögzített létszám erejéig.
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
- Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
    - születési anyakönyvi kivonatát,
    - a gyermek lakcímét igazoló hatósági igazolványát
    - a gyermek TAJ kártyáját
    - a szülő személyi igazolványát,
    - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
    - nyilatkozat az iskolai nemzetiségi nevelés-oktatásban való részvételről
- Amennyiben az iskola nem tudja teljesíteni az összes felvételi kérelmet, sorsolással kell dönteni.

A sorsolás elvei:

- Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt a jelentkezők között.
- A halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.
- Különleges helyzetűnek minősülő tanulók felvételi sorrendje a következő:
  1. szülője nemzetiséghez tartozónak vallja magát, erről nyilatkozik
  2. szülője az intézmény dolgozója
  3. testvére az adott intézmény tanulója
  4. az iskola a lakóhelyétől, tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.
  5. munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található vagy
  6. nem körzetes pilisvörösvári lakcímmel rendelkezik
  7. szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő

A sorsolás gyakorlati lebonyolítása:

- A sorsoláson részt vevő gyerekek szüleit a sorsolás előtt két nappal meg kell hívni.
- A sorsolás az érintett tanulók szülei számára nyilvános.
- A sorsolásról jegyzőkönyvet kell készíteni. Azt az intézményi tanács elnöke és az intézmény egyik dolgozójának, valamint az egyik érintett szülőnek az igazgató aláírása mellett hitelesíteni kell.
- A sorsolást az intézmény épületében a délelőtti tanítási időt követően kell megtartani.
- A fennmaradt szabad helyek számáról az igazgató tájékoztatást ad a szülőknek.

- A sorsoláson a cédulákra kerülő neveket ellenőrzi egy érintett szülő, az intézmény igazgatója és az iskolatitkár.
- A neveket egy átláthatatlan urnába helyezzük. A cédulát az iskola igazgatója, hiányában egyik helyettese húzza ki.
- A sorsolás eredményéről a szülőket 2 napon belül írásban értesíteni kell.
- A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
    - a szülő személyi igazolványát,
    - gyermek lakcímét igazoló hatósági igazolványát
    - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
    - az előző iskola által kiadott „Értesítés az iskolaváltoztatásról” című nyomtatványt.
- A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát írhat elő idegen nyelvből és azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.
- Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az igazgatóhelyettes, illetve a lehetséges osztályfőnök véleményének kikérésével az iskola igazgatója dönt.
- Ha a körzeten kívüli tanuló az első évfolyamra jelentkezik, vagy ha a második-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét. (Ugyancsak ezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul. Ilyen esetben az iskola igazgatója az igazgatóhelyettes és az osztályfőnökök véleményének figyelembe vételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.)

9. A pedagógiai programunk végrehajtásához szükséges nevelő és oktató munkánkat segítő eszközök és felszerelések

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges helyiségek, bútorzatok és egyéb berendezési tárgyak, valamint egészség és munkavédelmi eszközök felsorolását a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) számú EMMI rendelet tartalmazza.

A tanórai nevelő és oktató munka során alkalmazott taneszközök (különféle tárgyak, eszközök és információhordozók, valamint az egyéni fejlesztést szolgáló speciális eszközök) felsorolását, „*A kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék*” tartalmazza.

A tananyag feldolgozását segítő szemléltetést, valamint a tanulói tevékenységet az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi felszerelések és eszközök szolgálják: digitális táblák, projektorok, tabletek, fülhallgatók, JBL hangszórók.

III. Helyi tanterv

A helyi tantervünket a köznevelési törvény, valamint a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet előírásainak betartásával készítettük el.

1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyag és követelményei

Intézményünk óratervét a köznevelési törvény, a 2020. évi Nemzeti alaptanterv (NAT), valamint a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelveit figyelembe véve készítettük el.

Iskolánk a következő óratervet alkalmazza, amelynek tartalmi szabályozását a 2020/2021-es tanévtől bevezetett kerettantervek határozzák meg.

Tantárgyak **műveltségi terület** szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
ÉVFOLYAM	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
magyar irodalom	**4**	**4**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**
magyar nyelv	**3**	**3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**1**
matematika	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**
történelem*					**2**	**2**	**2**	**2**
állampolgári ismeretek								
hon- és népismeret**								
Etika / hit- és erkölcstan	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
környezetismeret*	**-**	**-**	**1**	**1**	**-**	**-**	**-**	**-**
természettudomány***					**2**	**2**	**4**	**5**
kémia								

fizika								
biológia								
földrajz							**1**	**1**
nemzetiségi nyelv*	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
nemzetiségi népismeret*	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
idegen nyelv (angol)				**1**	**2**	**2**	**2**	**2**
ének-zene*	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
vizuális kultúra*	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
dráma és színház****								
technika és tervezés*	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**		
digitális kultúra					**1**	**1**	**1**	**1**
testnevelés*	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					**1**	**1**	**1**	**1**
összesen	**26**	**26**	**26**	**27**	**31**	**31**	**33**	**33**

A*-gal megjelölt tantárgyak bevonhatók a kétnyelvű oktatásba, minden képzési ciklus tervezésekor a szaktanártól függően magyarul vagy németül oktatható (A tanuló összóraszámának magyar nyelv és irodalommal, valamint idegen nyelvvel (angol nyelvvel) csökkentett óraszámának 50%-a erejéig.)
**** A hon- és népismeret tantárgyat 6. évfolyamon az osztályfőnöki órába integráljuk.**
***** Természettudományt 7-8. évfolyamon integrált tantárgyként tanítjuk.**** A dráma és színház tantárgyat 7. évfolyamon projektnap keretében valósítjuk meg.**

2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit a Pedagógiai programunk tartalmazza.

Általános szabályként az alábbiakat fogalmazzuk meg:

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag

feldolgozásához, amelyeket az Oktatási Hivatal hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.

- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket – a köznevelési törvény előírásának megfelelően – minden tanév előtt (a megelőző tanév végén) tájékoztatjuk.
- A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
    - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
    - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
    - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- A tankönyvek, tanulmányi segédletek, és taneszközök kiválasztásánál figyelembe kell venni a szülők teherbíró képességét, a kiugróan magas árú, drága taneszközöket nem választjuk.
- A felső tagozaton legalább a magyar és a matematika tantárgyaknál törekedni kell arra, hogy valamennyi évfolyamon azonos tankönyvcsaládból tanítsanak a pedagógusok.
- A természettudományos tárgyakat tanító tanároknak együtt kell működniük a tankönyvek, taneszközök kiválasztásában, célszerű egy kiadótól megrendelni a taneszközöket.

A tankönyvrendelés menete: A munkaközösségek javaslatot tesznek, mely alapján a tankönyvfelelős elkészíti a rendelést, amelyet a fenntartó képviselője hagy jóvá. A tankönyvellátás ütemtervét a munkaterv tartalmazza, melyet az iskola tankönyvellátásáért felelős pedagógusa készít el.

3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A felsőbb évfolyamba lépés feltétele az adott évfolyam tanulmányi feltételeinek teljesítése.

- A első-nyolcadik évfolyamról a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tanterv egyes tantárgyi részeit meghatározó követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból elégséges szinten teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az „*elégséges*" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon a tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.

- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon a tanév végén négy vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot megismételni köteles.
- A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie – 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§-a által meghatározott módon – ha:
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
  - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
  - egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-nál többet hiányzott,
  - egyéni munkarend szerint teljesíti a tanulmányait (magántanuló)
  - független vizsgabizottság előtt vizsgázik.

A tanuló tanulmányi eredményéről félévkor értesítőt, tanév végén pedig bizonyítványt kap.

4. Osztályozó- és javító vizsgák lebonyolítására vonatkozó helyi szabályok

December és május elején a szaktanár és az osztályfőnök megbeszélése után a szaktanár értesíti az elégtelen osztályzatra álló tanulók szüleit. A vizsgára készülő tanulónak a vizsgán elvárt ismeretanyagot írásban át kell adni.

Javítóvizsga

Javítóvizsga augusztus 21. és 31. között szervezhető. A tanév végén a javítóvizsgára utaló tanár a javítóvizsgázó nevét, osztályát a tantárgy(ak) megjelölésével leadja az igazgatóhelyettesnek. A javítóvizsga pontos idejét kívülről is jól látható helyen ki kell tenni, valamint a tanuló szüleit írásban is értesíteni kell.

A javítóvizsga megszervezése az igazgató feladata.

Osztályozó vizsga

- Az a tanuló, aki külföldön érvényes bizonyítványt szerez, és annak hiteles fordítását bemutatja, nem köteles osztályozóvizsgát tenni.

- Ha a tanuló azt a tantárgyat, amelyet osztályában tanítanak, korábban nem tanulta, az igazgató felzárkóztató évet engedélyezhet. A felzárkózási év alatt a tanuló szöveges értékelésben részesül.

- A tanulási képességeket vizsgáló Szakértői Bizottság javaslata alapján az igazgató dönt az adott tantárgyból a felmentés mértékéről.

- Osztályozó vizsgát köteles tenni az a tanuló, akinek igazolt és igazolatlan mulasztása együtt a magasabb jogszabályban előírtakat eléri, és a nevelőtestület az osztályozóvizsgát engedélyezi.

- Szülői kérésre a tanuló iskolába járási kötelezettségét egyéni munkarendben is teljesítheti a köznevelési törvény 45. § (5) bekezdése szerint.

5. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékelésének és minősítésének követelményei és formái

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. A pozitív értékelés előtérbe helyezésével az objektív, rendszeres és motiváló értékelésre törekszünk. Igyekszünk sokoldalú értékelési rendszert és változatos értékelési formákat alkalmazni a tanulók életkori sajátosságainak és a tantárgyak jellegének megfelelően.

Változatos számonkérési formákat alkalmazunk annak érdekében, hogy minél reálisabban tudjuk megítélni tanulóink teljesítményét. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

A közismereti tantárgyaknál meghatározó az írásbeli beszámoltatás (dolgozatok, házi feladatok, tudáspróbák, témazárók, félévi-, tanév végi felmérések). Ugyanakkor törekszünk a szóbeliség, a kifejezőkészség fejlesztésére is, ezért rendszeresen szóban is feleltetünk. Ezen kívül kiselőadások, kísérletek, gyűjtőmunka formájában is meggyőződünk tanítványaink felkészültségéről. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó ismeretekre is.

AZ ÉRTÉKELÉS CÉLJA

Motiváció:

Dicsérettel, szóbeli és írásbeli szöveges értékeléssel, érdemjeggyel, esetleg elmarasztalással a gyermeket késztesse továbbhaladásra. Hívja fel figyelmét a hiányosságok pótlására. A helyes önértékelés kialakítását segítse.

Tájékoztatás:

A tanuló, a szülő és a pedagógus tudja, hogy az adott időszakban hol tart a gyermek tudása. Elsősorban az elért eredményt, szintet értékeljük, a tantervi követelményekhez viszonyítjuk, de értékeljük a gyermek önmagához mért fejlődését, kiemelkedő teljesítményét, esetenként a tantárgyhoz való viszonyát. A tantárgy jellegének megfelelően az értékelés irányulhat a tanuló együttműködési képességére, eszközhasználatára, szabálytiszteletére, feladatvégző képességére.

A folyamatos értékelés és ellenőrzés tantestület által elfogadott elvei:

- Nagyobb témakör után legyen minden tantárgyból összegző, minősítő értékelés.
- Az osztályzást mindig kísérje értékelés.
- A fejlődés a tudás előző fokához kapcsolódik, megjelöli a perspektíva következő fokát.
- A továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg.
- Nyelvi megfogalmazásában differenciált, személyhez szóló.

Intézményünkben a diákok tantárgyi tudását, magatartását és szorgalmát értékeljük. Az értékelés alapja mindig a NAT követelményeire és a kerettantervre épülő helyi tanterv. Emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

Iskolánk a hagyományos ötfokozatú értékelési skálát alkalmazza továbbra is (érdemjegy). A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a Kréta elektronikus naplón keresztül.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben az etika/hit- és erkölcstan tantárgy kivételével minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- Második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét etika/hit- és erkölcstan tantárgy kivételével osztályzattal minősítjük.

A tanulóval ismertetjük, hogy milyen irányú fejlődést várunk el tőle. Értékeljük sikeres és sikertelen munkáját egyaránt. Ennek érdekében – új tantárgy esetén – az első hónapban inkább szóban értékelünk.

A lefektetett elveknek megfelelően, az érdemjegy

Jeles (5) ha a tantervi követelményeknek maradéktalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a tanultakat. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer kérdezni.
Tantárgyi dicséret: Egy tantárgyból nyújtott kimagasló teljesítmény esetén a szaktanár adja a tanulónak, a bizonyítványban *kitűnő* megnevezéssel kerül bejegyzésre

Jó (4) ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak, kisebb előadási hibákat vét, definíciói reproduktívak.

Közepes (3) ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, többször nevelői segítségre szorul (javításra, kiegészítésre). Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Szóbeli feladatokat segítséggel képes megoldani.

Elégséges (2) ha a tantervi követelményeknek csak súlyos hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1) ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot nem tudja.

A diákok jutalmazása tanév közben szóbeli és írásbeli dicséretekkel történik, szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói és nevelőtestületi szinten. Iskolánk március 15-i ünnepélyén okleveleket és jutalmakat adunk át a házi tanulmányi versenyek első három helyezettjeinek

az iskola diáksága előtt. A tanévzárón a legjobb eredményt elért alsó tagozatos diákot *Kapitány Györgyné* emléklappal, a legsikeresebb felső tagozatos tanulót *Csonka József* emléklappal, a német tantárgyból legeredményesebb diákot pedig *Hidas György* emléklappal és könyvutalvánnyal jutalmazzuk. V*itéz Fogarasy-Fetter Mihály* emléklappal, könyvutalvánnyal jutalmazzuk azt a tanulót, aki kimagasló teljesítményt nyújt Pilisvörösvár helytörténeti és népismereti értékeinek megőrzésében.
A tanulmányi- és sportversenyeken az iskola által benevezett jól szereplő tanulóink az iskola diáksága előtt jutalmat kapnak. A területi versenyen elért 1-6, a megyei versenyeken 1-10. és az országos versenyeken 1-20. helyezést elérő tanuló nevét a „*Dicsőségkönyv”*-ben örökítjük meg.

A **magatartás és a szorgalom** érékelése havonta történik, az osztályban tanító pedagógusok bevonásával. A minősítésre az osztályfőnök tesz javaslatot, eltérő vélemények esetén az adott közösségben tanítók szavazással döntenek. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök szava dönt. Az elbírálás alapját az alábbi táblázatokba fogalt elvek képezik.

MAGATARTÁS	**Példás**	**Jó**	**Változó**	**Rossz**
Aktvitás, példamutatás	Igen jó, nagyfokú	Közepes	Gyenge	Negatív vagy romboló
Közösségi célokkal való azonosulás	Igen	Ellenük nem vét	Ingadozó	Szemben áll
Munka a közösségért	Élenjár	Aktívan részt vesz	Közömbös	Érdektelen
Hatása a közösségre	Pozitív	Befolyást nem gyakorol	Nem árt	Negatív
Törődés társaival	Gondos segítőkész	Segítőkész	Ingadozó	Közömbös, gátló
Házirend betartása	Betartja és erre ösztönöz	Betartja	Részben tartja be	Sokat vét ellene
Viselkedés hangnem	Kifogástalan	Kívánnivalót hagy maga után	Udvariatlan	Durva, goromba
Fegyelmezettség	Nagyfokú	Megfelelő	Gyenge	Elégtelen

SZORGALOM	**Példás**	**Jó**	**Változó**	**Hanyag**
Tanulmányi munkája	Igényes	Figyelmes	Ingadozó	Hanyag

Munkavégzése	Kitartó, pontos, megbízható	Rendszeres	Rendszertelen	Megbízhatatlan
Tantárgyi és önálló munkája	Mindent elvégez	Ösztönzésre dolgozik	Önállótlan	Feladatait nem végzi el
Munkaszervezése, önállósága	Igen jó	Jó	Közepes	Gyenge vagy nincs
Tanórán kívüli információk felhasználása	Igen sokszor, rendszeresen	Előfordul	Ritkán	Egyáltalán nem

6. Az otthoni (délutáni foglalkozások keretében történő) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az írásbeli és szóbeli feladatok egyenértékűek, mennyiségük bár tantárgyfüggő, de minden pedagógusnak be kell tartania az egyenletes terhelés elvét.

Az otthoni (délutáni foglalkozások keretében történő) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok célja:

- a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés),
- a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása,
- az önálló ismeretszerzésre és az önálló munkára nevelés.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

a tanulók hétvégére is kapnak házi feladatot, de csak annyit, amennyi péntek délután különösebb megterhelés nélkül elvégezhető és nem befolyásolja a szabad hétvégét,

- a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot (Csak annyit amennyi a következő tanítási órára való felkészülést szolgálja.),
- a házi feladatok elkészítésének hiányáért, illetve a hiányos házi feladatokért a pedagógus a tanév elején szülő számára írásban nyújtott tájékoztatójában rögzített szempontok alapján elégtelen osztályzatot adhat,
- a felszerelés teljes vagy részleges hiányáért a pedagógus a tanév elején szülő számára írásban nyújtott tájékoztatójában rögzített szempontok alapján szaktanári figyelmeztetést adhat.

7. Az iskolai szóbeli és írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Változatos számonkérési formákat alkalmazunk annak érdekében, hogy minél reálisabban tudjuk megítélni tanulóink teljesítményét. A közismereti tantárgyaknál

meghatározó az írásbeli beszámolás: dolgozatok, házi feladatok, tudáspróbák, témazárók, félévi-, tanév végi felmérések eredménye. Törekszünk a szóbeliség, a kifejezőkészség fejlesztésére, ezért rendszeresen szóban is feleltetünk. Kiselőadások, kísérletek, gyűjtőmunka formájában is meggyőződünk tanítványaink felkészültségéről.

A számonkérés módjának megválasztására a pedagógus jogosult, bizonyos alapelveket azonban köteles betartani. Az elméleti tantárgyak esetében lehetőség szerint fele-fele arányban szerepelteti az értékelés rendszerében a szóbeli és írásbeli formákat. Előnyben részesíti a tanár, a diák számára kedvezőbb eredményt ígérő értékelési módszereket, ha ezt a tanuló képességei, készségei indokolják (pl. lehetőleg szóban felel a dyslexiás, dysgraphiás diák).

A beszámoltatások a tanulók által elsajátított elméleti ismeretek és gyakorlati készségek mérésére szolgál. A tanulók tudásának értékelésében az írásbeli és szóbeli beszámoltatás formái meghatározó szerepűek, azokat a szaktanár a tanév folyamán további szóbeli értékeléssel egészíti ki. A beszámoltatások eredménye a tanulók és a tanár számára is iránymutatóak a tanítási-tanulási folyamat eredményes továbbvitele szempontjából. Tartósabb hiányzás után a tanuló kezdeményezésére a pedagógus meghatározza és engedélyezi az elmulasztott tananyag pótlásához szükséges türelmi időt.

Az iskolai beszámoltatások lehetséges formái a tantárgyak és a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően:

- írásbeli:
  - témazáró dolgozatok (téma lezárásaként iratható, az érte kapott osztályzat hangsúlyos és piros jegyként duplán számít, legalább egy héttel előtte be kell jelenteni),
  - írásbeli feleletek: az előző 1-2 tanítási órán tanult tananyag számonkérése a folyamatos felkészülés érdekében,(külön bejelentés nélkül is írható),
  - témaközi röpdolgozat (témán belüli nagyobb egység ellenőrzése, külön bejelentés nélkül is írható, mert elsősorban korrekciós jelleget szolgál),
  - házi dolgozatok,
  - projektmunkák,
  - év eleji és év végi szintfelmérők.
- szóbeli:
  - feleletek,
  - kiselőadások egy megadott témakörből,
  - a tantervben előírt – a tantárgyi sajátosságoknak megfelelően –, elsajátított tevékenységi formák bemutatása,
  - gyakorlati munkák, projektek…

A beszámoltatások rendje:

- egyes témakörök végén témazáró dolgozat,
- év eleji és év végi szintfelmérők,
- egyéb beszámoltatási formák bármely tanítási órán lehetségesek.

A beszámoltatások korlátai:

Egy tanítási napon, egy osztállyal/tanulóval

- legfeljebb kettő témazáró dolgozatot,
- egy félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

Az iskolai szóbeli és írásbeli beszámoltatások súlya a következő:

1. Témazáró dolgozat, projekt
2. Egyéb írásbeli és szóbeli felelet, dolgozat, gyakorlati munka, projekt
3. Szorgalmi osztályzat

A kijavított dolgozatokat a tanulónak minden esetben át kell adni átnézésre. A félévi és év végi érdemjegy megállapításánál figyelembe vesszük a tanuló szóbeli- és írásbeli munkáját, órai- és órán kívüli aktivitását, versenyeken való részvételét. Tantárgyanként havonta átlag legalább egy érdemjeggyel értékeljük a tanulót. Egy tantárgy év végi érdemjegye az éves összteljesítményt értékeli, tükrözi a diák fejlődését is. Az év végi érdemjegy a tanuló évközi jegyeinek (számtani) átlagánál háromnegyed jeggyel rosszabb nem lehet. Amennyiben ettől eltér, a nevelőnek az eltérést indokolnia kell, amelyet a nevelőtestület, amennyiben nem fogad el, a tanuló javára módosít.

8. A tanulók fizikai állapotának mérése és módszerei

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés órákon, a tanév rendjében meghatározott időszakban a testnevelő tanárok végzik el.

A mérést 5-8. évfolyamon a NETFIT alapján végezzük el.

9. A nemzetiség anyanyelvi, történelmi, földrajzi, kulturális és népismereti tananyaga

A kétnyelvű oktatásban részt vevő tanulók az összóraszámukból a magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv (angol) tantárgyak óraszámával csökkentett idő legalább felében, azaz legalább 50%-ában német nyelven tanulják az adott tantárgyak (legalább három tantárgy) tananyagát. Az érintett tantárgyak körét, óraszámát a pedagógiai program óraterve és a Helyi tanterv szabályozza. A német nemzetiségi népismeret tananyagát a Helyi tantervünk tartalmazza.

10. A tantárgyak, oktatási programok tananyagai és követelményei

Az egyes tantárgyak, oktatási programok tananyagai és követelményei a Pedagógiai program részeként a „Pilisvörösvári *Német Nemzetiségi Általános Iskola Deutsche Nationalitätenschule Werischwar, 2085 Pilisvörösvár, Vásár tér 1. Helyi tantervek 2020”*című mellékletben találhatók.

Az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva, a Helyi tantervünkben biztosítjuk, hogy:

- A tanulók – életkorukhoz, valamint az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva – elsajátíthassák az egészségfejlesztéssel, a fogyasztóvédelemmel, a környezetvédelemmel, a közlekedésre neveléssel, a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására az infokommunikációs technológiák alkalmazásával.
- A tanulók megismerjék és elsajátítsák a korszerű, a XXI. századnak megfelelő természettudományos ismereteket.

- A kétnyelvű oktatásban részt vevő tanulók az összóraszámukból a magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv (angol) tantárgyak óraszámával csökkentett idő legalább felében, azaz legalább 50%-ában német nyelven tanulják az adott tantárgyak (legalább három tantárgy) tananyagát. Az érintett tantárgyak körét, óraszámát a pedagógiai program óraterve és a Helyi tanterv szabályozza.
  .

IV. EGYEBEK

A Pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A Pedagógiai program módosítására

- az iskola igazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- az iskola fenntartója

tehet javaslatot.

A Pedagógiai program módosítását a nevelőtestület bevonásával az igazgató készíti el, és a Fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított Pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév ….szeptember 1. napjától kell bevezetni.

A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az intézmény igazgatójánál,
- az intézmény honlapján.

Nyilatkozatok

A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása

A nevelőtestület a Pedagógiai programot 2026. 04. 22-én véleményezte.
Hatályba lépés ideje: 2026. április 27.
Ezzel egyidejűleg a 2020. szeptember 1-től érvényes Pedagógiai program hatályát veszti.

Pilisvörösvár, 2026. 04. 23.

Sax Ibolya
igazgató

A Pedagógiai programot az intézmény fenntartója 48/2026. (IV. 22.) sz. határozatával jóváhagyta.

Pilisvörösvár, 2026. április 23.

Szabóné Bogár Erika
PNNÖ elnök

Pilisvörösvár Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung Weischwat Nemzetiségi Önkormányzata

Mellékletek

1. Jegyzőkönyvek
2. Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Általános Iskola/Deutsche Nationalitätenschule Werischwar, 2085 Pilisvörösvár, Vásár tér 1. Helyi tantervek 2020”